

KRISLAI
New Masses.
Savaitraštis.
Masinis žurnalas.
Apie Hitlerį.
Rašo V. BOVINAS

Firmas Lietuvių
Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian
Workers' Daily)
Išleina Kasdien, Apart
Sekmadienių

L A I S V Ė

Darbininkai Visų Šalių.
Vienykite! Jūs Nieko
Nepalaimėsite. Tik
Retežius, o Išlaimėsite
Pasaulį!

Rugsėjo mėnesio žurnalas "New Masses" išėjo suvėlintas. Tačiau savo turiniu žurnalas geras. Jame yra gerų kritikos straipsnių ir paveikslų. Taip pat šiame laikraštyje yra ir vaizdelių, apsakymėlių.

Tačiau galima pasakyti, kad iki šiol "New Masses" buvo leidžiamas daugiau inteligentijai. Apie jį grupuojasi John Reed Kliubų artistai. Trumpai sakant, tai "New Masses" pasiūkė tik intelektualų elementą.

Daroma naujos permainos "New Masses" žurnalo leidime. Šiame numeryje mes randame sekamą pranešimą:

"Su šia laida New Masses sustoja ėjusios kaip mėnesinis magazinas. Sekantis jo pasirodymas jau bus savaitraštis." Kaip kad patys leidėjai aiškina, tai pati dabartinė padėtis verčia padaryti "New Masses" savaitraščiu žurnalą. Dalykai eina nepaprastai sparčiai pastaruoju laiku. Bruzdėjimas eina darbininkuose, menininkuose, inteligentijoje. Didesnės masės žmonių radikalėja. Šita padėtis reikalauja naujo laikraščio, kuriame būtų galima tie dalykai apkalbėti, aptarti.

Kokios linijos savaitinės "New Masses" laikysis, tai galime cituoti jų pačių pareiškimą. Būtent:

"Savaitinės New Masses imsis pagėdaujamo nenuolaidaus revoliucinio įvykių perstatymo. Jos padėngs visa amerikoniška scena—ekonomiją, politiką, literatūrą ir meną."

Šiam darbui organizuojama geriausi rašytojai, kritikai, žurnalistai ir artistai Amerikoje.

"Savaitinės New Masses tikrai nebus redaguojamos apribotai intelektualų audiencijai. Jos sieks galimai plačiausios apimties tarp visų darbininkų sluoksnių ir profesionalų."

Tai taip kalbėjo apie save "New Masses." Kaina bus po 10c už pavienius numerius, o metams \$3.50. Vajus jau pradeda dabar. Manoma, kad iki savaitinis žurnalas pasirodys, bus surinkta 20,000 prenumeratų. Savaitinį "New Masses" pasirodys su pirma savaitės sausio mėnesio, 1934.

Lietuviai darbininkai, ypač jaunimas, ras gero ir naudingo pasiskaitymo šiame savaitraštyje. Kas išgali, patartina, laikraštį užsiprenumeruoti dabar.

Mūsų jaunimas turėtų ne tik skaityti šį laikraštį, bet ir jame bendradarbiauti. Amerikoniškas lietuvių darbininkų jaunimas dažnai sakosi, kad jie lietuvių kalba nemėgia arba negali skaityti bei rašyti. Tad į "New Masses" jie galės rašyti anglų kalba. Be to, "New Masses" apims visas sritis. Todel jame galės rašyti visi jaunuoliai—kas ką gali.

Hitleris, kuris yra žinomas, kaip buvęs Austrijos tapytojas (painteris), o dabar virtęs vyriausiu Vokietijos fašistų valdžios vadu, nemeta karo ūpo kėlimo politikos. "The Literary Digest", spalio 7, tūlas High rašo, kad

"Vokietijai gali stokuoti karių medžiagų, bet tenais nėra stokos karinės dvasios. Tokį gami pirmą išpūdį, kuomet atvažiuojį į Vokietiją."

Tai tokia yra "atgimusi Vokietija." Tikriausiai, tai ne atgimusi Vokietija, bet miršanti Vokietija. Nauja Vokietija, tikrai atgimusi, bus tik tuomet, kuomet tenais laimės revoliucija!

"Daily Workeris" dabar la-

No. 239 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Spalio (October) 10, 1933

Italijos Fašistai Darys Permainas

ROMA. — Italijos fašistų vadovas Mussolini paskelbė naują "manifestą" savo pasekėjams, būk jie darys naujas permainas savo šalies pramonėje. Tas permainas jie ruošia pradėti su naujais metais.

393 Mylios į Valandą

ANCONA, Italija. — Čia padaryta nauji rekordai lėkimo greitime. Vienas laukūnas, Guglielmo Cassinelli padarė pasaulinius rekordus, tai yra, pralenkė kitų šalių orlaivių lėkimo greitumą. Šitas lakūnas lėkė per valandą 393 mylias.

Permainos Drg. Strižausko Maršrute Connecticut Valstijoje

Delei įvairių priežasčių draugo Strižausko prakalbų maršrutas liekasi sekamai pakeistas, sutvarkytas:

Spalio (October) 14 d., — Bridgeport, Conn.

Spalio 15, po pietų. — New Haven, Conn.

Spalio 15, vakare, Hartford, Conn.

Spalio 16, — Waterbury, Conn.

Spalio 17, — New Britain, Conn.

Šios prakalbos yra rengiamos ypatingai todėl, kad į jas patraukus daugiau jaunuolių. Draugas Strižauskas (Straus) kalbės angliškai. Sykiu su juo kalbės ir B. Fulton (Paltanavičiūtė) nuo Nacionalio Lietuvių Jaunuolių Komiteto. Vietiniai draugai turi pasirūpinti, kad šiose prakalbose būtų ir vietinis kalbėtojas.

Draugai ir draugės, imkitės greitai šio darbo. Imkite svetaines lietuvių apgyventose vietose. Taip pat užsisakykite lapelių, kurie yra specialiai pagaminti jaunuoliams. Tuos lapelius galima gauti pas Nacionalį Lietuvių Jaunuolių Komitetą, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Kaina \$1.50 už tūkstantį. Duokite tuojaus užsakymus.

Nac. Liet. Jaun. Kom.

baį žymiai pagerėjo. Visai kitaip sekasi jį platinti tarpe darbininkų. Mat, dabartiniame "D. W." yra kasdieninio gyvenimo reikalais rašoma. Darbininkas jame randa įvairumo: judžiai, vaizdeliai, sveikata, diėta ir kiti panašūs dalykai yra kasdieninis darbininkų gyvenimas.

Todel "D. W." dabar reikia daugiau platinti ir remti.

Chinijos Komunistai Laimi Naujus Mūšius; Raudonoji Armija Didėja

Valstiečiai Dedasi prie Komunistų Organizuojamos Armijos. Tevai Savo Sūnus, Moterys Vyrus Ragina Stoti į Sovietų Armiją; 10,000 Valstiečių jau Prisidėjo prie Raudonųjų.

SHANGHAJUS, Chinija. — Stebėtina gerai sekasi Chinijos Komunistinei Armijai, kuri stengiasi suorganizuoti 1,000,000 vyrų apgynimui ir užkariavimui savo šalies, kurią dabar terioja visoki imperialistiniai gaivalai.

Tarimas padaryta dar 1 d. ruggjūčio, kad Sovietinės Chinijos armijos būtų padidintos Kiangsi, Fukien, Vakarų Chekiang, Szechuen ir Hunan, ir Hupeh provincijose. Tos mobilizacijos 50 nuoš, pasiėmė sumobilizuoti Jaunieji Komunistai. Tie nauji rekrutai gaunama tarpe jaunųjų darbininkų ir valstiečių.

Ypatingai Kiangsi provincijoje patys valstiečiai ragina savo sūnus eiti į armiją ir kariauti už Sovietinę Chiniją.

Didelius laimėjimus pasiekė komunistai Szechuen provincijoje. Generalas Tien Chung-yiao, komunistų priešas, pirmiausia turėjo 46 regimentus armijos, o dabar jau pas jį pasiliko tik 10. Jo kareiviai masiniai perėjo prie komunistų armijų, sykiu paimdami 7,000 šautuvų, daug amunicijos, kelis didžiuosius šautuvus ir 76 mašiniuosius šautuvus.

Audėjai Kietai Laikosi Kovos Lauke; Bosai Kviečia Tartis, Audėjai Budi

EASTON, Pa.—Jau ištisais mėnesiais, kaip tęsiasi šilko darbininkų streikas. Ūpas pas streikierius ne tik nenupuoless, bet dar daugiau matosi pasiryžimo laikytis kovos lauke ir priversti bosus išpildyti darbininkų reikalavimus. Kaip žinoma, šio miesto audėjų streikas yra tampriai surištas su kitų miestų audimo streikų, k. t., Patersono, Allentowno ir t. t., ir žinios telpančios spaudoj bent iš kurio miesto maž daug atsako už visas vietas. Tačiau reikia pasakyti, kad tų žinių skrupulų, ma, veikliausia todėl, kad streikieriai - korespondentai labai užimti pikietavimu ir mitingais.

buvo pranešta, kad faktantai su pagelba Federacijos vadų bandė visai suvartyti streikierius atgal į šapas, bet nepasisekė. Priežastis nepasisekimo: NTW Unija (Nacionalė Audėjų Unija). Ši kovinga unija su bendro fronto taktika sugebėjo atskirti Federacijos eilinius narius nuo parduotikščių vadų, kaip MacMahon, Schweitzer, Thompson ir t. t., tuo pasekme streikierių eilės vieningos.

Paėmė Nagan Buržuazinį Laikraštį

Gi bosai, jei vienas skyms neatsiekia tikslo, griėbiasi kito. Per "Easton Express" veik kasdieną varinėjo apgaulingą politiką, rašydami, būk streikieriai nori grįžti darban, tik, o, "biją" ko tai, bet nepasakoko, paskui priduria, kad norintiems dirbti yra užtikrinta policijos protekocija. Arba vėl, darė pasiūlymus, kad kiekvienos šapos streikieriai susirinktų ir slaptu balsavimu nusibalsuotų dirbti, ar ne. Tas visas bosų "malones" darbininkai atmetė. Dar daugiau, NTW viename masiniame susirinkime tapo išrinktas nemažas komitetas, susidedantis iš atstovų nuo NTW, AFSW ir nepriklausančių prie jokios unijos, ir pasiūstas su protestu pas "Easton Express", kad netalpintų tokius raštus. Taipgi buvo pagrąsinta, jei nesiliaus, tai susilauks pikieto. Nuo to kraštyj skymavimų iš bosų džioj spalio. Dabar jau net garsina NTW susirinkimus tas laikraštis. Štai ką

(Tąsa 5-tam pusl.)

Potvinio Pavojus ir vėl Gresia Chinijai

SHANGHAJUS. — Pranešama, kad taip vadinama Geltonoji upė vėl gresia potviniu. Šiais metais joje vaduo yra augščiau pakilęs, negu paprastai. Tad, spėjama, kad ir vėl gali jos išsiliejimas padaryti daug žalos Chinijos žmonėm.

Japonijos Valdžioj Krizis

TOKIO. — Pranešama, kad Japonijos kabinetas negali išsilaikyti. Sakoma, valdžioje yra krizis dėl finansų. Šitas krizis veda valdžią prie sugriuvimo. Prie dabartinio valdžios krizio privedė Japonijos imperialistų karinė politika. Paskiaus ta politika privedė prie finansinio pakrikimo.

Streikai Plečiasi

Gloversville, N. Y. — Šiame mieste sustreikavo 1,800 odos darbininkų. Jie reikalauja po \$4.20 į dieną. Darbininkai organizuoja savo uniją. Veda streiką karinagai.

Madridas, Ispanija.

Darbo unijos garsina generaliu streiku valdininkams, kurie neigia darbininkų reikalus. Tai streikas busias prieš reakciją.

New Haven, Conn. — Metalo darbininkai išėjo streikan. Kai kuriose dirbtuvėse darbininkai jau daug laimėjo. Streikui vadovauja Pleno ir Metalo Darbininkų Industrinė Unija.

Paterson, N. J. — Šilko audėjai darbininkai atsiskiria

paterson, N. J. — Šilko audėjai darbininkai atsiskiria ir priimi sąlygas, kurios reikštų tik po \$13 į savaitę. Tokias sąlygas siūlo darbininkams Rooseveltto paskirta komisija ir pardavikiškocija unija.

Cairo, Ill. — 150 darbininkų sustreikavo, kurie dirba prie upės Mississippi.

Tas visas darbas, prie kurio darbininkai dirba, yra su laikytas. Keli streikieriai buvo areštuoti, bet juos turėjo valdžia paleisti.

MIRĖ SOCIALISTŲ VADAS HILLQUITAS

NEW YORK. — Socialistų Partijos vadas, Morris Hillquit, 64 metų amžiaus, numirė pereinant šeštadienio naktį. Galima pasakyti, kad Hillquitas buvo gana žymus vadas tarpe socialistų.

Hillquitas buvo ne tik vadas, jisai buvo advokatas ir rašytojas. Jo vienas veikalas, būtent, "Socializmo Is-

ROOSEVELTAS PRIEVARTA BANDO SULAUŽYTI MAINIERIŲ STREIKĄ

Prezidentas Išleido Pareiškimą, Kuris Verčia Mainierius ir Pleno Darbininkus Grįžti Darban be Jokių Laimėjimų; Pleno Darbininkai Gerai Laikosi Kovos Lauke

WASHINGTON, D. C. — pareiškimas nieko nesako apie darbininkų darbo sąlygas ir algas. Tik vyriausisai, tai pasako, kad mainieriai pirmiausia turi grįžti darban, o paskiaus prasidės konferencijos su bosais.

Tad reiškia, kad darbininkai turi grįžti darban akiai, nežinodami nieko apie savo laimėjimus. Darbininkai turi reikalauti, kad jiems būtų pasakyta, ką jie laimės, kuomet grįš į darbą. Seiškimą ir planą padarė Rooseveltto paskirtas ponas Hugh S. Johnson ir mainų bet paskiaus ir vėl jie turėjo savininkai. Tas prezidento eiti streikan.

Sovietų Sąjungos Pramonė Rodo Stebėtinai Didelį Pletimąsi ir Kilimą

MASKVA. — Sovietų Sąjungos pramonė, pradėjus antrą Penkių Metų Planą, parodo nuolatinį kilimą. Ypatingai tose pramonėse, kaip kad yra transportacijos, kur pirmiausia buvo atsilikimas gamyba, tai dabar labai pagerėjo.

Per pirmas tris dalis šių metų lokomotyvų pagaminta 694. Tai reiškia, kad 95 nuoš. daugiau, negu pereinamais metais tuo pačiu laiku. Daugiausia atsiektta tai plieno pramonėje. Šioje srityje Sovietų Sąjungos plieno gaminimas pakilo 51,718,000 tonų. Tai reiškia, kad šiais metais pagaminta daugiau ant 14 nuo-

šimčių, negu pereinamais metais. Minkštoji anglis taip pat gaminama daug sparčiau šiais metais, negu pereinamais. Pagaminta 19 nuošimčių daugiau, kaip kad pereinamais metais.

Geležis, kuri yra pamatinė pramonės sąlyga, pakilo 34 nuoš. ir 2 dešimtadalius daugiau šių metų rugsėjo mėnesį, negu pereinamais metais. Daugiausia atsiektta tai plieno pramonėje. Šioje srityje Sovietų Sąjungos plieno gaminimas pakilo šiais metais 110 nuoš. augščiau pereinamais metais.

JAPONIJOS IMPERIALISTAI NESILIAUJA KELE KARINES PROVOKACIJAS

MUKDEN. — Manchukuo valdžios paskirtas peditinis kontroliavimui Chinų Rytiniam gelžkeliui, vėl pareiškę naujas provokocijas kiršinimui karo pavojaus. Li Shao-kun, minimo gelžkelio prezidentas, išleido pareiškimą, kuriame gra-

sinama, kad jisai šauksias gelžkelio gvardiją. Girdi, už tai Sovietai turėsia imti atsakomybę.

Manchukuo viršininkai kaltina Sovietų gelžkelio vedėją Rudy, būk jisai nepripažįstas Manchukuo autoriteto. Vadinas, ginėai neina prie sutarties, nepaisant to, kad Sovietų valdžia deda visas pastangas, kad gražuoju išrišti tą klausimą. Be to, šiaurinėj Mandžurijoje, sakoma, banditų gaujos pradėję siausti. Tai Japonijos imperializmo vaisiai.

Allentown, Pa. — Mack trokų darbininkai išėjo streikan ir reikalauja daugiau mokesities. Galimas daiktas, kad streikas išsiplės tarpe 3,000 darbininkų.

L A I S V Ė, L I T H U A N I A N D A I L Y

Published by LAISVE, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year \$5.00 United States, six months \$2.50
Brooklyn, N. Y., per year \$7.00 Brooklyn, N. Y., six months \$3.50
Foreign countries, per year \$7.00 Foreign countries, six months \$3.50
Canada and Brazil, per year \$4.00 Canada and Brazil, six months \$2.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sustabdykit Žudymą Savo Kovojančių Brolių!

Du plieno darbininkai užmušti! Kiti du randasi ant mirčių patalų! Daugybė sužeistų. Vieni pasauti, kiti buožėmis sudaužyti. Brutališką užpuolimą ant ramiai pikietuojančių darbininkų Ambridgeje padarė ginkluoti mušeikos.

Už ką? Tik už tai, kad jie nori ir yra pasiryžę kovoti už dieną, už teisę gyventi, už teisę organizuotis; už tuos visus daiktus, kuriuos prižadėjo prezidentas Rooseveltas ir NRA viršininkai.

Is pat pradžios mes žinojome, kad NRA yra veidmainingas melas. Tai melas, kurio pagelba stengiamasi užmigdyti mases, kurių vis daugiau ir daugiau stoja į kovą už apgynimą savo klasės interesų.

Siandien visas pasaulis gali matyti nekaltame Ambridgeaus darbininkų pralietame kraujuje žiaurius užsimojimus, brutališkus dantis ir kruvinus NRA tikslus.

Sustabdykite darbininkų kovas! Panaudokite veidmainingas frazes, kur galima! Griebkitės teroro, kur reikia! Bet sustabdykite darbininkus visais būdais! — Štai koks yra NRA tikslas.

Kokiems tikslams? Ogi kad užtikrinti ir padidinti pelnų plieno magnatų, anglies baronų, bankierių. Kapitalizmas yra pelnas, išsunktas iš išnaudojimo vyrų ir moterų, kurie pagaminą visus gyvenimui reikalingus daiktus, bet patys gyvena varge ir skurde.

Tas pats brutališką užpuolimą naudojamą prieš darbininkus visur, kuomet jie tik išdrįsta kovoti prieš nepakeliamas sąlygas. "Liberališką" demokratias Ohio gubernatorius White nemažiau už "liberališką" republikoną Pensylvanijos gubernatorių Pinchot—abudu karščiausi Roosevelto šalininkai—atsakomingi už puolimus ant darbininkų.

Pensylvanijoje anglies laukuose ginkluoti šerifai ir gubernatoriaus Pinchot kazokai terorizuoja ir šaudo maihičius, kurie atsisako grįžti į darbą, kol jų unija nebus pripažinta.

Gallup, New Mexico, kur mainieriai streikuoja Nacionalės Mainierių Unijos vadovybėje, viešpatauja karo stovis.

Helper, Utah, tas pats teroras viešpatauja. Visur, visuose šalies kampuose, kur tik darbininkai organizuojasi ir kovoja už geresnes sąlygas, valdžia, po NRA, vartoja dar negirdėtą prievartą ir terora, kad sulaužius darbininkų eiles.

Bolševistine Spauda: Jos Principai ir Platinimas

Spauda—patsai aštrusis, patsai galingasis darbininkų klasės įrankis. Kame gi jėga bolševistinės-komunistinės spaudos? Spėka bolševistinės spaudos, kaip mokino Leninas,—yra griežtame jos partypiškume ir klasiniame pobūdyje.

Proletariato partija—Komunistų Partija griežtai praveda klasinį principą savo veikime ir spaudos turinyje. Partypiškumo spaudos principą dar iškėlė socializmo mokslo pamatų nutiesėjas—Marksas ir Engelsas. Leninas tą principą plačiai išdėstė mokydamas:

"Priešingai buržuazijos papročiams ir priešingai buržuaziniams k a r j e r i z m u i ir individualizmui, "poniškam anarchizmui" ir siekimui pralobti,—socialistinis (komunistinis) proletariatas turi iškelti principą partijinės literatūros, išplėsti tą principą ir praveisti gyveniman, kiek galint pilnumoje ir tikrumoje."—(Lenino Raštai, Tomas VII, pusl. 387.)

Taip Leninas rašė dar 1905 metais. Kame yra principas partypiškumo? Marksistiniai - leninistinis mokslas sako, ir tą žino kiekvienas sąmoningas darbininkas, kad kapitalistinė visuomenė pasidalinusi į klases ir jėje nepertraukiamai eina klasinė kova. Gi laikraščiai, knygos, brošiūros, lapeliai ir kiti spaudiniai visada tarnauja vienos ar kitos klasės reikalams.

Ne-klasinės spaudos visuomenėje, pasidalinusioje į klases, nebuvo ir niekadosis nebuo. Visi laikraščiai, leidžiami kapitalistinėse sąlyse, išimant komunistinius laikraščius, vienai, ar kitaip tarnauja buržuazijai ir veikia prieš darbininkus.

Suprantama, visi buržuaziniai, social-fašistiniai, renegatiški laikraščiai ir žurnalai, taipgi ir raščiai ta slepia. Jie skelbia apie literatūrinę "laisvę", kad pridengus savo klasinį pobūdį. Buržuazija ir ją palaikanti spauda sako, kad jie tik teikia žinias, tarnauja visai visuomenėi, o ne buržuazijos klasei.

Socialfašistai ir Renegatai Appgadinėja Vienok buržuazinė spauda ne paprastai tik žinias "perduoda", bet jas taip

vieta tose darbininkų kovose. Neleiskime, kad valdžia ir bosai žudytų kovojančius plieno darbininkus ir mainierius! Stokite į revoliucines unijas. Protestuokite prieš valdžios terora. Kovokite sykiu su kitais darbininkais už geresnes sąlygas ir augštesnes algas dirbtuvėse!

Suvienykime spēkas ir suglauskime eiles—visi darbininkai, visų pažiūrų ir įsitikinimų proletarai! Matome, kad kruvinoji valdžia nedaro skirtumo: ji šaudo ir žudo lygiai mainierius New Mexico valstijos, kurie kovoja po Nacionalės Mainierių Unijos vėliava, kaip ir vakarinę Pensylvanijoje, kur mainieriai priklauso prie senosios United Mine Workers of America unijos! Tad ir mes susiivenykime!

Organizuotumą ir apšvieta praveda proletariato klasės partija—Komunistų Partija, gi organizaciniame darbe vieną iš svarbiausių rolių lošia klasinė, komunistinė spauda. Leninas apie proletarinius laikraščius, jų turinį rašė:

"Laikraščiai turi tapti organais įvairių partijinių organizacijų. Literatūra privalo būti po priežiūra partijinių organizacijų. Išleis-tuvės ir sandėliai, krautuvės ir skaityklos, knygynai ir įvairios prekyvietės knygomis—visa tai turi būti partijinės įstaigos, partijos kontroliuojamos. Visą tą darbą privalo prižiūrėti organizuotas socialistinis (komunistinis) proletariatas, visą tą reikia kontroliuoti ir prižiūrėti, tokiu būdu ištraukiant bent kokią dirvą pas senovinį, pusiaupakrikusį, pusiaubiznišką rusišką principą: "rašėjas parašo, skaitytojas paskaito."—(T. VIII, pusl. 388.)

Toljau Leninas rašė apie tai, kokiu laikraštį jie rengėsi vesti:

"Mes nenorime mūsų organą padaryti paprastu sandėliu įvairiausių pažvalgy. Mes vesime jį, priešingai, dvasioje tvirtos krypties. Ta kryptis gali būti išreikišta žodžiu: "marksizmas."—(Tomas IV, pusl. 40.)

Leninas mokino, kad komunistinė spauda be pasi-gailėjimo turi pliekti darbininkų priešus oportunistus ir kitokius proletariato apgavikus. Kovot su jais. Nesiginti nuo jų, o demaskuoti ir puliti ant jų. Komunistų spaudoje turi būti vedama griežta linija prieš visokius nukrypėlius ir už visos darbininkų klasės pamatinius reikalus.

"Laisvė" yra vienas iš komunistinių dienraščių. "Laisvė" visada grynė ir atstovavo visos darbininkų klasės reikalus. "Laisvė" yra darbininkų klasės draugas ir nurodytojas kelio laimėjimui kovų. Dabar turime "Laisvės" ir "Vilnieš" vaizdus už naujus skaitytojus. Kiekvieno mūsų skaitytojo yra pareiga gauti nors po vieną naują skaitytoją del jų pačių dienraščių.

D. M. Šolomskas. Fašistas Ambasadorius Nekalba be Svastiko. PHILADELPHIA, Pa. — Philadelphiajos priemiesčio, Germantown, p a m i n ė j i m e buvo pakviesta kalbėti ir Vokietijos ambasadorius Hans Luther. Šitas fašistas atsisakė kalbėti publikai tik todėl, kad rengėjai neiš-kėlė fašizmo žymę, svastiką.

Tai reiškia, kad ir tas ponas yra fašistų agentas Amerikoje.

Lodi, Calif. — Čia streikuoja grape vaisių rinkėjai. Streikierius užpuolė kompanijų samdyti mušeikos. Tačiau darbininkai gerai laikosi. Vienas iš mušeikų nušautas.

Dr. Straus-Strizauskas jau sakė prakalbą Brooklyne apie Paryžiaus Jaunuolių Kongresą. Ji buvo politiniai išlaikyta. Jis kalbano suaiskiai, talentingai. Greit iš jo bus geras kalbėtojas.

Man atrodo, kad mes ir mūsų draugai ne visi supranta-me lygiai apie stėigiamas mokyklas lietuvių kolonijose arba didesniuose miestuose. Tokios mokyklos yra taip reikalingos, kaip ir kitos gyvenimo reikmenys ir todėl mes jas turime stėigti, kur tik yra galima ne tik del jaunųjų, bet ir del mūs suaugusiųjų. Kiekvienas mes turime suprasti politinį ir ekonominį klausimą, turime žinoti Leninizmo ir Marksizmo mokslą.

Detroito draugai šią vasarą sumanė, kad būtina reikalinga tokia mokykla del jaunuolių, bet liekamu laiku turi būti mokykla ir del augusių draugų, nors ant poros savaitų. Čion dabar yra suorganizuotas mokyklos komitetas iš daug organizacijų ir darbas sparčiai eina pirmyn. Nutarta, kad mokykla turi prasidėti su spalio 16 d. ir baigtis spalio 28 d.

Mokykla bus dienomis ir vakarais per dvi savaites. Po pietų suaugusiems, o vakarais jaunuoliams. Mokytojas bus vienas iš gabiausių draugų: d. A. Bimba ar d. Tauras. Mokykla bus viena savaitę West-sidėj, 3600 W. Vernor Highway ir antra savaitę bus 3014 Yemens St., Eastsidėj. Čion bus mokinama leninizmo-marksizmo mokslo—ekonomijos ir politikos supratimo. Mokyklos klausimu mes pilnai turime susidomėti ir pasi-naudoti šia progą. Svarbiausia, tai jaunuolių tėvai turi atvydžiai paraginti juos, kad būtina būtų įregistruoti į šią mokyklą per porą savaitų. Mes žinome, kad mums patiems trūksta žinojimo viršminetu klausimu, o mūsų jaunimas visai ataususi košė politikoj. Todėl, kad kol jie jauni mes nebandome juos lavinti, o kada suauga, tai patenka į kapitalistų monelininkų rankas. Tad jie lieka gyvenimo aplinkybių pažaboti, nes jie patys nežino, kame blogumas ir iš kur tas viskas paeina. O tas viskas pareina del nesupratimo marksizmo. Dar vienas dalykas, mes matome šimtus mūsų jaunuolių militariskose kempėse. Kodėl juos ten nusiuntė? Manofe, kad del darbo žmonių naudos? Visai ne, jie bus karo įrankiais ir mūsų priešais laike darbininkų streiku. Todėl juos reikia mokinti darbinikiško supratimo, kas yra jų priešas ir kas draugas. Todėl, mes, tėvai, susidomėkime mūsų jaunuoliais ir prisiuskime arba įregistruokime į šią mokyklą. Čion jums nebus išlaudy, bet bus daug naudos.

Alvinas. Brazilija Sunaikino Kavos už \$200,000,000 Nuo pradžios 1931 metu Brazilijos valdžia sunaikino 3,050,124,000 svarų kavos, kurios vertė siekia \$200,000,000. Tai padaryta del palaikymo kavos augštos kainos.

TRUMP MENOS

Beje, d. Stasiukaitis tikri-no man, kad Cliffsidėj gali-ma įkurti LDS Jaunuolių Kuopa. Brooklyniečiai jau-nuoliai greitai turi ten nu-vykti ir padėti vietiniam draugams suorganizuoti lie-tuvius jaunuolius!

DETROIT, MICH.

Jaunuolių Mokykla

Man atrodo, kad mes ir mūsų draugai ne visi supranta-me lygiai apie stėigiamas mokyklas lietuvių kolonijose arba didesniuose miestuose. Tokios mokyklos yra taip reikalingos, kaip ir kitos gyvenimo reikmenys ir todėl mes jas turime stėigti, kur tik yra galima ne tik del jaunųjų, bet ir del mūs suaugusiųjų. Kiekvienas mes turime suprasti politinį ir ekonominį klausimą, turime žinoti Leninizmo ir Marksizmo mokslą.

Detroito draugai šią vasarą sumanė, kad būtina reikalinga tokia mokykla del jaunuolių, bet liekamu laiku turi būti mokykla ir del augusių draugų, nors ant poros savaitų. Čion dabar yra suorganizuotas mokyklos komitetas iš daug organizacijų ir darbas sparčiai eina pirmyn. Nutarta, kad mokykla turi prasidėti su spalio 16 d. ir baigtis spalio 28 d.

Mokykla bus dienomis ir vakarais per dvi savaites. Po pietų suaugusiems, o vakarais jaunuoliams. Mokytojas bus vienas iš gabiausių draugų: d. A. Bimba ar d. Tauras. Mokykla bus viena savaitę West-sidėj, 3600 W. Vernor Highway ir antra savaitę bus 3014 Yemens St., Eastsidėj.

Čion bus mokinama leninizmo-marksizmo mokslo—ekonomijos ir politikos supratimo. Mokyklos klausimu mes pilnai turime susidomėti ir pasi-naudoti šia progą. Svarbiausia, tai jaunuolių tėvai turi atvydžiai paraginti juos, kad būtina būtų įregistruoti į šią mokyklą per porą savaitų. Mes žinome, kad mums patiems trūksta žinojimo viršminetu klausimu, o mūsų jaunimas visai ataususi košė politikoj. Todėl, kad kol jie jauni mes nebandome juos lavinti, o kada suauga, tai patenka į kapitalistų monelininkų rankas. Tad jie lieka gyvenimo aplinkybių pažaboti, nes jie patys nežino, kame blogumas ir iš kur tas viskas paeina. O tas viskas pareina del nesupratimo marksizmo.

Dar vienas dalykas, mes matome šimtus mūsų jaunuolių militariskose kempėse. Kodėl juos ten nusiuntė? Manofe, kad del darbo žmonių naudos? Visai ne, jie bus karo įrankiais ir mūsų priešais laike darbininkų streiku. Todėl juos reikia mokinti darbinikiško supratimo, kas yra jų priešas ir kas draugas. Todėl, mes, tėvai, susidomėkime mūsų jaunuoliais ir prisiuskime arba įregistruokime į šią mokyklą. Čion jums nebus išlaudy, bet bus daug naudos.

Brazilija Sunaikino Kavos už \$200,000,000

Nuo pradžios 1931 metu Brazilijos valdžia sunaikino 3,050,124,000 svarų kavos, kurios vertė siekia \$200,000,000. Tai padaryta del palaikymo kavos augštos kainos.

NACIONALINĖS POLITIKOS LAIMĖ- JIMAS SOVIETŲ ČEČENIJOJE

Pranas.

Marksiizmas - leninizmas darodė, kad tautinis klausimas gali būt išrištas tik proletarinės revoliucijos. Tai aiškiausia liūdią Sovietų Sąjungos tautinio klausimo išrišimo praktika. Mes čia imame vieną tokių buvusių pavergtų imperialistų rusų caro laikais tautų — Čečenija.

Čečenija iki Spalio revoliucijos buvo rusų caro kolonija. Tais laikais Čečenija buvo žiauriai prislėgta rusų caro vyriausybės. Plačiosios darbo masės buvo sumaužtos šiaurės Kaukazo kalnų urvuose. Ačiu tam žiauriausiam persekiojimui, čečennai kentė didžiausią badą ir didelį mirtingumą. Apie tai puikiai kalba istoriniai daviniai, kurie buvo surinkti dar kelios dešimtys metų atgal (žinoma, nepilni ir sumazinti). Iš tų davinijų matom, kad Čečenijos gyventojai nuo 1847 m. iki 1850 m. sumažėjo daugiau, kaip pusė, o jau 1860 metais nekuriuose vietose keturis kartus. 1865 metais suvirš 25,000 vargingųjų valstiečių išvažiavo į Turkiją įšėskot geresnio pragyvenimo, ypač žemės kasnio, kuri vietoj buvo atimta nuo čečenu ir išdalinta kazokams. Tokiu būdu iš buvusių pusės milijono gyventojų neliko nei pusės. Likusieji gi buvo priversti arenduoti žemę pas užgrobusius ir mokėt didžiulę rangą. Tamsi, neapsišvitusi Čečenija nešė sunkiausią našta, uždėtą rusų caro ir kapitalistų, kurie nedavė ir nenorėjo duot Čečenijai apsišvietimo, nes tokioj padėtyj lengviau davės eksploatuot. Kaimuose, kur gyveno čečennai, viešpatavo nežmoniškos sąlygos. Užtat perdēm viešpatavo džiova, sifilis ir kitokios ligos. Žmonės krisdavo, kaip musės. Jiems neduodavo pagelbos, nes iki spalio revoliucijos čečennai neturėjo nei vieno ligonbučio ir gydytojo.

Čečenija iki Spalio revoliucijos buvo viena iš atsilikusių ūkio ir apšvietos žvilgsniu žalių. Ji buvo tipinga caro ir kapitalistų kolonija. Plačiausias darbo masės buvo žiauriausiai prislėgtos ir kentėjo tą slėgimą ne tik nuo caro, o ir savo buržuazijos. Rusijos carizmas savo žiauriausia politika priverstė varginguosius valstiečius išsikelti į kalnus ir ten kęst badą ir mirtį. Savo nacionalinė buržuazija su "dvasios tėvais" — mulom, visokiais būdais palaikė tą prislėgimą ir eksploatavo plačiausias darbo mases, mulkino religiniais nuodais. Reikia pasakyti, kad jiems tas mulkinimas sekėsi. Jie sudarė didžiausį religinį fanatizmą, įvykdė taip vadinamą adat kraunikystę, moterų pavergimą ir tt.

Tiktai Spalių Revoliucija ir pilietinis karas atidarė akis čečenu masėms, kurios kartu su rusų darbininkais ir vargingaisiais valstiečiais paėmė valdžią į savo

rankas. Ir nestebėtina, kad absoliuti darbo masių didžiama aktyviai palaikė ir aktyviai dalyvavo raudongvardiečių ir raudonųjų partizanų būriuose, gerbė ir saugojo geriausius mūsų partijos ir mūsų raudonosios armijos vadus, kaip tai d. d. Gikalo, Levandovskij, Šaripovą ir kit. Kraugeris generolas Denikinas sudaužė ir sudegino virš 22 čečenu kaimų. Baltieji šėlo, jie griebėsi visokių priemonių, kad kuogreičiausia pasmerkti proletarinę revoliuciją Čečenijoje. Į pagelbą Denikinui atėjo kapitalistinė Anglija, kuri siuntė į pagelbą Denikinui savo kariuomenę su generolu Kollandzonu, bet jiems tas nepavyko. Pavergta darbo masė organizavosi į partizanų būrius ir su pagelba raudonosios armijos išvijo kontr-revoliuciją. Paskui, vadovaujant mūsų partijai, netik atstatė sugriautą ūkį, bet ir pasiekė didžiausių atsiekimų. Šimet (1933 m.) birželio 22 d. sukako 10 metų, kaip Čečenija tapo autonimine.

Per šį dešimtmetį Čečenija turi štai kokių atsiekimų: jeigu 1916 m. skaitėsi žemės plotas 124,500 hektarų, tai 1929 m.—206,090 ha.; 1930 m.—312,031 ha.; 1932 m.—348,006 ha. Čečenija turi 22 sovietų ūklus su 131,065 ha. žemės plotu. Tie sov. ūkiai turi 276 traktorius. Šešios mašinų traktorių stotys, kurios apima 83% visos dirbamos žemės ploto. Kolchozuose skaitome su viršum 28,990 kiemų. Čečenija iki Spalio revoliucijos sėjo tik kukuruzus, dabar ji apart kukuruzų sėja didžiausius plotus kviečių, bovelnos ir kitų kultūrų. Kolchozuose randasi su viršum 60% vidutinių ir vargingųjų valstiečių. Jeigu iki Spalio revoliucijos Čečenijoje nebuvo nei vieno agromomo, tai dabar skaitome 421. Be to yra du žemės ūkio technikumai, kurie kiekvienais metais išleidžia po keliasdešimtis žemės ūkio specialistų.

Milžiniškai auga iš metų į metus lengva pramonė. Jeigu 1930 m. buvo pagaminta produktų už 16,158,000 rub., tai 1931 m. 30,591,000, o jau 1932 m. 50,000,000 rub. Naftos pramonė igavo darbą ne tik į sąjunginę, bet ir tarptautinę reikšmę deka jos penkmetinio plano įvykdinimo per 2½ metų. Naftos pramonė Čečenijoje užima pirmą vietą jos gamyboj, kurios žymi dalis tenka ir eksportui.

Nemažesnių laimėjimų Čečenija pasiekė ir kultūrinė srityj. Žemas kultūrinis laipsnis buvo vienas iš sunkumų, kuris nedavė atitinkamų galimybių vykdyti gyveniman socialistinę tvarką.

Jeigu 1924 m. mokančių skaityt ar rašyt buvo 0.9% vyrų ir moterų tik 0.6, tai dabar jau skaitome suvirš

80% vyrų ir moterų mokančių skaityt ir rašyt savo prigimta kalba lotynų šriftu. Iki sovietų valdžios, jei kur ir buvo mokyklos arabų kalba, tai jas turėjo savo apiekoj buožės ir kunigai (mulos) ir tos mokyklos statė uždaviniu—laikyt darbo mases tamsybėj. Tokių mokyklų skaitėsi suvirš 180, o mokinių jose — 2,000. Kunigai-mulos turėjo suvirš 3,000 bažnyčių (mečeti). Jie turėjo 60,000 sektantų-fanatų. Ta sekta vadinasi "miuridai". Toji sekta griežtą kovą vedė prieš mūsų antireliginę mokyklą. Bet teisingas vykdinimas gyveniman nacionalinės politikos, griežta kova su klesniais priešais padėjo Čečenijos darbo masėms suprastų nuodų kenksmingumą, kuriais ilgą laiką vaišino ir mulkino tas mases buožės, kunigai ir kiti parazitai. Jos beveik visai atsiskakė nuo religinių nuodų, o ypač žymiai tas jaučiasi tarpe jaunuomenės.

Dabar Sovietų Čečenija turi kultūros apšvietimo darbe didžiausius pasiekimus: įvesta 4 metų mokyklos kaime ir 7 metų mieste. Greitu laiku bus visiškai likviduota beraštingumas savo prigimta kalba, įvestas raš-

tas lotynų alfabetu. Išleidiama 5 laikraščiai savo prigimta kalba, o taipgi mokslo ir dailės literatūra. Organizuotas nacionalinis teatras, del kurio rengiama kelios dešimtys artistų. Tai pirmas Čečenijos nacionalis teatras. Organizuota 8 technikumai, 7 rabfakai ir 3 augstosios mokyklos. Jeigu iki Spalio revoliucijos Čečenija neturėjo ligonbučio ir gydytojų, tai dabar yra 16 ligonbučių su 1,228 lovomis, 44 ambulatorijos, poliklinikai, dispenseriai, konsultacijos ir tt. Privesti čia daviniai toli gražu neapima visos kultūrinio ir ekonominio gyvenimo sritis, kuriose taip pat yra nemažų atsiekimų.

Sovietų Čečenija, ačiu teisingam pravedimui nacionalinės politikos, turi didžiausius laimėjimus visose ūkio ir kultūros šakose. Ir tas, be abejo, mums rodo, kad plačiausias darbo masės, kentusios žiauriausį kapitalistų ir carų Rusijos pavergimą, paėmė valdžią į savo rankas, organizavę be kapitalistų ir dvarininkų, autonominę respubliką tvirtai tveria socialistinį gyvenimą, eidami tiesiu keliu, nurodytu komunistų partijos su d. Stalinu priešakij. ("Priekalas")

Apsigavo Medžio Darbininkai, Tikėdami Blofams apie Roosevelto Gerovę

RAYMOND, WASH.

Labai sumažėjo darbai medžių apdirbimo pramonėje. Pereita pavasari buvo biskj geriau pradėję dirbti. Northwest Coast Lumber-Men's Association blofino visais būdais, kad vėl ateina geri laikai. Bet tik porą mėnesių padirbo gerai kožna dieną, kai darbininkai dirbo, galima sakyti, uždėk.

Kai reikėjo West Coast medžių apdirbimo asociacijai daryti NRA kodeksą, tai bosai norėjo, kad darbininkai dirbtų po 48 valandas per savaitę. Bet paskui padarė 40 valandų darbo savaitę ir pakėlė po kelis centus algos už valandą. Bet kaip tik pridėjo tuos kelis centus, tai ir nedirba nei viena savaitę net 40 valandų. Argi ne apgavystė? Pirmą norėjo 48 valandų,—dabar negali duot darbo nei 40 valandų. Dabar tedirba tik 24 valandas savaitėj. O iš tokio uždario darbininkas su šėlmyna turi stačiai badauti, teigdamos dirbti tik dvi ar tris dienas per savaitę, tokiam gyvenimo brangumė tegaudamas tik kelis dolerius.

Labai daug darbininkų apsigavo, belaukdami Roosevelto žadėtų gerų laikų, apie kuriuos kapitalistiniai laikraščiai blofino per kelis mėnesius. Lengvatikiai darbininkai taip ir mislijo: kaip tik bus pasirašyta Roosevelto kodeksas, kiek valandų nuskurs, tai tiek pasikui ir dirbs, nei daugiau nei mažiau. Bet dabar niekur ir niekada daugiau valandų nedirba, o mažiau tai visur ir visada.

Kai kurie lengvatikiai turės ypač sunkiai nukentėti. Tai ypač tie, kurie išsimaė automobilius su damokėjimais arba apsipirko naujus ant iš-

mokesčio, prisiskaitę kapitalistų laikraščių ir paklausydami jų agentų apie tuojau ateinančią gerovę; o dabar, kai negalės išmokėti, tai turės prarasti visą tą, ką dar pirmiau turėjo. Bet pirmiau tokiems nieko negalėjai pasakyti, kad iš NRA nieko gero nebus. Jie tuomet sakydavo: ką Rooseveltas norės, tai ir padarys. Bėda, kad vargšai nežino, jog Rooseveltas yra toks pat kapitalistas, kaip ir kiti.

Dabar tie lengvatikiai jau mato, ką gavo iš to kodekso; dabar jie vaikščioja, galvą nuleidę, nebetikėdami tiem niekam, kuomet iš tų gerų laikų vėl blogi teliko.

Mažai kur yra tokių netikusių laikraščių, kaip "Keleivis". Aš nežinau, iš kur "Keleivis" gauna tokias žinias. Jis savo pirmame puslapyje rašo štai kaip: Portlande, girdi, truksta darbininkų... kad Portlando mieste, Oregon valstijoje, darbai tiek pagerėję, kad darbininkų neužtenka; todėl fabrikantai pradėję prašyti NRA vyriausybės, kad leistų jiems dirbti ilgesnes valandas.

Aš gyvenų netoli Portlando ir gerai žinau, kad ten yra keli tūkstančiai bedarbių. O "Keleivis" neturi gėdos tokias žinias rašyti, žinodamas, jog Amerikoje yra 17 milijonų bedarbių. Tai kur gi čia tau truks darbininkų?

West Coast'e yra daugiau kaip 300 lentpjūvių, arba medžio apdirbimo dirbtuvių, o dabar tedirba tiktai 178 dirbtuvės, ir tos pačios tik po biskj; o kitos visai stovi uždarytos jau keli metai. Tai reiškia, jiems "trūksta" darbininkų! Na, o kur gi anie darbininkai pasidėjo?

A. B.

DETROITTO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Cia randasi Lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prienamene kaina, negu kitur dabartiniu laiku.
A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. DETROIT MICH.

Metams \$4.50 Naujiems Skaitytojams Pusmečiui \$2.25

"Laisvės Vajus Gavimui Naujų Skaitytojų nuo Oct. 15-tos iki Nov. Pabaigai. Naujiems Skaitytojams Nupiginta Kaina

\$4.50 METAMS IR \$2.25 PUSEI METŲ

Brooklyne \$6.50 Metams ir \$3.25 Pusei Metų

Visi dienraščio skaitytojai, visi darbininkiško judėjimo rėmėjai stokime į darbą, gaukime "Laisvė" 1000 naujų skaitytojų, nuo Oct. 15-tos iki November pabaigai. Seni ir jauni, dirbkim visi.

DEŠIMTŲ DOVANŲ PINIGAIS URMININKAMS:

PIRMA	ANTRA	TREČIA	KETVIRTA	PENKTA
\$20	\$18	\$16	\$14	\$12
ŠEŠTA	SEPTINTA	ASTUNTA	DEVINTA	DEŠIMTA
\$10	\$8	\$7	\$6	\$5

Drg. E. Cibulskiene

Drg. E. Cibulskiene

Pasižadėjo dirbti "Laisvės" vajuje. Ji jau atsuntė 2 nauju skaitytoju. Iš anksto galima spręsti, jog ji turės gero pasisekimo.

Darbuosis Wilkes Barre ir Scranton apielinkėse. Draugai šlekaitis, Globičius ir kiti, turės sau stiprę oponentę. Ji dar pirmu kartu stoja į darbą vajuje.

E. CIBULSKIENE
Nanticoke, Pa.

Seniems Skaitytojams "Laisvės" Kaina

Seniems skaitytojams nupiginimo nėra, tačiau, kilant kainoms ant visų reikmenų būsim priversti pakelti kainą ir "Laisvės" prenumeratoros. Todėl, draugai, kuriems jau pasibaigė "Laisvės" prenumeratora, atsinaujinkite ją visiems metams, kol dar gaunate už \$5.00.

Po Vajaus "Laisvės" Kaina Bus \$6.00 Metams

Dabar atšinaujindami prenumeratorą sutaupote sau dolerį. Pagaliau, inflacijai siaučiant gal ir daugiau reikės prenumeratorą pakelti. Tat visiems metams atsinaujindami prenumeratorą apsisaugosite nuo pakilimo kainos. Jei pasibaigus p renumerata, tuojau atsinaujinkite.

Vieną ar Du Skaitytoju Daugelis Gali Gauti

Yra vietų, kur draugai negali gauti naujų skaitytojų, bet tokių vietų labai mažai tėra. Didelė didžiama gali gauti po vieną skaitytoją. Taigi, draugai stokime į darbą masiniai, rūpinkimės platinimu savo dienraščio. Gavę prenumeratoras tuojau siųskite sekamu antrašu:

"LAISVĖ" 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

ŠIS TAS IŠ LIETUVOS

Rašo P. Š.

(Tęsa)

Apie Darių ir Girėną

Dariaus ir Girėno atskridimo Kaunas laukė su dideliu nekantrumu. Buvo prisirengta prie didelių demonstracijų, juos pasitinkant. Naktį, kurią turėjo lakūnai atskristi, Kauno aerodrome susirinko skaitlinga minia žmonių. Laukė ilgai; vieni pradėjo skirstytis apie pirmą valandą naktį, kiti išlaukė iki rytui. Rytę skirstėsi, pilni įvairiausių spėjimų, abejonių, ar tik neatsitiko kokia nelaimė su jais. Per visą dieną Kaune tik ir girdėjosi kalbos apie lakūnus.

Pirmutinė žinia apie lakūnų užsimušimą kaip perkūnas trenkė į tūlus Lietuvos piliečių patriotus. Visur girdisi apgailestaujami; laukiama tikresnių žinių.

Sekantį dieną vokiečių didelis orlaivis pargabeno Dariaus ir Girėno sutriusintus lavonus. Valstybės lėšomis buvo surengtos iškilmingos laidotuvės. Dalyvavo didelės minios žmonių—kauniečių ir iš provincijos.

Pasklido Visokios Kalbos apie Lakūnų Žuvimą

Tuo po laidotuvių visuose kampuose pasklido kalbos, būk lakūnus vokiečiai nušovė. Mat, tokias žinias pirmiausiai paskelbė vienas laikraštis Prancūzijoje, vėliau Lenkijoje. Apie šiuos gandus buvo pranešta ir per radio. Patikėję nepamatuotiems paskalam, Lietuvos patriotai, daugiausiai įvairūs inteligentai, užsėdė piktnuoriu prieš vokiečius; kur tik išgirsi, vis keikia, kolioja, smerkia vokiečius. Išrodo, jeigu būtų galinai, tai tuoj paskelbtų karą Vokietijai. Šie paskalai pasiekė net Lietuvos kaimus. Ir ten kai kurie keikia vokiečius, ypač mokytojai ir kiti valdininkeliai.

Po kiek laiko nekuriu Kauno laikraščiai paskelbė, kad tie paskalai yra nepamatuoti, ir patarė susilaikyti varius neapykantos propagandą prieš vokiečius. Paskui tos kalbos susimąžino; dar kiek vėliau jos visai išnyko. Atsirado jau ir iš priešingos pusės argumentų. Kaip gi, sako nekuriu, vokiečiai galėjo juos nušauti, nežinodami, kuriuo daiktu jie skris? Juk orlaivio keičias, tai ne traukinio ar automobilio. Jie skrido per Vokietiją nakties metu, tai be tam tikrų šviesų orlaivio negalima buvo matyti. Be to, orlaivis nukritęs ne kur prie miesto prie kokiu tvirtoviu, bet laukuose, toli nuo miestų, ir dar girioje. Taigi, jei vokiečiai norėjo juos nudėti, jie turėjo pristatyt pilną Vokietiją kareivių su šautuvais bei kitais šaudymo įrankiais, kad pajutus naktį skrendant orlaivį ir nušauti jį. Girdi, tie lakūnai tokiai Vokietijai yra menkos vertės tarptautinis dalykas, kad juos sunaikinti už skridimą per Vokietiją. Šiokių ir kitokių argumentų buvo galima girdėti ne tik Kaune, bet kaimuose. Bet visgi radosi ir tokių, kurių niekas negalėjo perkalbėti,—jie vis tiek tiki, kad lietuvius lakūnus vokiečiai numušė žemyn, ir viskas. Jie net pasakoja, kad vokiečiai turį tokių prietaisų, kad elektros spinduliais per kelis šimtus mylių tolimo galėjo sustabdyti orlaivio motorą ir lakūnai turėjo kristi. Kiti vėl sako, kad vokiečiai tam tikrų aparatų pagalba girdi orlaivio ėjimą už didelio atstumo; su pagalba švyturių ir teleskopų pažino, kokis orlaivis skrido ir telefonais davė žinią pakeliami, kad per tokią ir tokią vietą skrenda tie negeistini lakūnai ir paliepė juos numušti.

Bet prieš mano išvykimą Amerikon, tai yra apie 20 rugpjūčio, tokių kalbų jau nesigirdėjo nei Kaune, nei provincijoje. Kaip inteligentai, taip paprasti žmonės apmiršo apie nuotikį. Ypač tokias kalbas sustabdė laikraščių užginčijimas nepamatuotų paskalų.

Dabar geduliavimas ir verksmas persikeitė į biznio, pinigų darymo problemą Dariaus ir Girėno užsimušimo nuotikiu. Pradėta pardavinėti visokie paveikslai (fotografijos), guzikai pilkos. Na, ir pradėta garsinti, kad greitai laiku išeis knyga apie Dariaus ir Girėno visą kelionę—nuo New

Yorko iki Kauno. Anot garsinimų, viskas bus smulkmeniškai ir teisingiausiai ten aprašyta. Tik turėkit gatavus pinigus nusipirkti tą knygą.

Orlaivininkų Liekanos Muzėjų

Sudužęs orlaivis, lakūnų rūbai ir kitokie jų daiktai sudėti Kauno muzėjų. Net ir pinigines su doleriais guli prie kitų daiktų. Vienoj piniginė 5 doleriai, kitoj 4; taipgi matėsi ir piniginių čekių.

Orlaivis dikčiai sudaužytas: propeleris sulenktas (jis metalinis); sparnai sulaužyti į keliolika kavalkų. Ant keleto oranžavos spalvos skardos (blėtos) šmotų matėsi pavyzdės aukojusių reikalams lakūnų kelionės; tarpe jų mačiau ir keleto Brooklyno biznierių vardus. Matyt, ir muzėjus naudojami proga: seniau įeinant į muzėjų, mokėjau, rodos, 20c., o dabar, kuomet ten yra sudužęs orlaivis, reikia mokėti litas įžangos.

Beje, Kaune girdėt negražių išmetinėjimų tuliem Brooklyno biznieriams už netinkamą aprūpinimą lakūnų. Ten pasakoja, kad Brooklyne bei Philadelphiajioje buvo surinkta nemaža suma pinigų, bet tie pinigai, ar bent didesnė dalis pinigų, pakliuvo tūliu lietuvių patriotų politikierių kišeniuose. Kuomi jie remiasi, darydami brooklyniskiam tokius primetimus, neteko patirti. Girdi, net reikalingais pasais lakūnų neapripino.

Amerikiečių Lietuvių Patriotų Nuomonė apie Lakūnus

Sugrįžus Amerikon, tarpe kitų klausinėjimų apie Lietuvą, daugumas užsimeina apie lakūnus. Klausia, kaip Lietuvoj žmonės kalba apie tą tragediją. Pasakius, kaip ten maždaug kalbama, gauni patėmimą, kad jie pilnai įsitikinę, jog minėtus lakūnus vokiečiai numušė. Ypač daug kalbama apie tai brooklyniečių patriotiškį biznierių. Jie nurodinėja, kad lakūnų kūnuose rasta kulkų; kad jų orlaivis irgi buvo kulpių suvarstytas, nors jie tokių pranešimų niekur Lietuvos spaudojė nematė. Girdi, Lietuva bijo vokiečių, todėl slepia tikrus faktus nuo žmonių. Anot jų, net ir daktaram, kurie egzaminavo ir sudėdino lakūnų kūnus, uždrausta pasakoti apie kulkų radimą jų kūnuose. Bet iš kur tas didesnis paslaptis galėjo sužinoti Brooklyno biznierių patriotai? Vienas sakė matęs lenkų laikraštįje. Na, tai nors vieną kartą lankų laikraščiai rašo teisybę apie lietuvius, ar ne?

Literatūra Kaimiečiam Neprieinama
Lietuvos miestuose tenka išgirsti visokių, kaimiečių pajukiančių išsitarimus; primeta jiems nekultūringumą, nemandagumą, nemokėjimą "poniško" apsiėjimo ir tt. Bet kas tuom kaltas? Jeigu žmogus nieko neskaityto arba mažai skaito, jis, žinoma, bus atsilikęs nuo kultūros, nuo progreso,—žodžiu, bus ignorantas. Kodel kaimiečiai neskaityto arba visai mažai skaito laikraščius ir knygas? Todėl, kad jiems tas labai sunkiai prieinama. Nors dabar Lietuvoj leidžiama literatūra mažai dvasinės naudos suteiks kaimiečiui; nors jis vis tiek klasiniai nesuapsipras, vienok vis gi pajęgs bent paviršutiniškai pamatyti, suprast pasaulinį judėjimą; skaitant istoriškas knygas, nors iš dalies pamatys praeitį, kas kartais duoda žmogui pamoką ateičiai.

Šiuo krizių laikų Lietuvoj leidžiamos knygos ir brošiūros per daug brangios, tiesiog neįperkamos kaimo žmogui, pas kurį litų labai mažai tesiranda. Pavyzdin, brošiūra iki 50 puslapių kainuoja litą. Kaimo gi žmogus per patį darbymetį uždirba du litu dienas. Taigi, už dienos darbą gali nusipirkti tik porą mažų knygučių—brošiūrų. Rudens ir žiemos metu, jei gausi kur padirbėt, uždirbsi tik litą dieną; reiškia, tik vieną brošiūrą nusipirksi už dienos darbą. Brošiūros iki 100 puslapių kainuoja iki pusantro litu. Knyga iki dviejų šimtų puslapių kainuoja 2.50 lt. Laikraščiai, palyginus su kaimiečių bei miestiečių uždarbiu, taipgi keletoipai brangesni už amerikiečių lietuvių laikraščius.

(Daugiau bus)

Bosų Mušeikos Žudo Darbininkus

AMBRIDGE, Pa.—Čia S.M. W.I.U. iššaukė streiką plieno dirbtuvėse. Spalių 3 d., 7 val. ryte, jau buvo vienas skebas nušautas; jį nušovė, matyt per klaidą, Spengs and Chelfant mušeikos, tuo laiku, kada streikieriai pastoję skebam kelią. Tose muštynėse 5 skebai buvo gėrokai apmušti, o jų lyderiui sudavęta galva ir išmušta akis.

Spalių 5 d. piketieriai sulaukė karą su maistu del mušeikų ir gražina atgal. Vėliau besiveržiant skebam kiton dirbtuvėn, gėrokai apkulta kailiai. Viskas šjo gerai.

Bet pasirodė, kad kompanijos papirko miesto, gaspadorių. Miesto gaspadorius pashaukė šerifą su apie 600 mušeikų, apginkluotų nuo kojų iki dantų. 3-čią valandą po pietų iš dirbtuvės mušeikos priešo prie linijos ir laukė ateinančių iš Beaverio, o streikieriam pasakė, kad atveža 3 trokšus skebų. Tuojau pradėjo eiti būriais vyrai, moterys su vaikais ir daug jaunimo, kurie dar nedirba. Susidarė minia iš keleto tūkstančių. Vietoj skebų, atmaršavo didelis būrys mušeikų ir greit apsupo minią iš visų pusių ir paleido darban šautuvus, gazines bombas ir mašiničius šautuvus. Akymirksnyj gulėjo ant žemės daugelis vyrų ir moterų; baus riksamas ir vaitojimas su žėistų ir mirstančių. Bombų sproginimas, kulkasvaiddžių trėjimas, dūmai rifos kamubliais; žmonės bėgo ir griuvo ant kits kito. Tai baisus reišnys, tai buvo panašu į 9 dienas sausio, 1905 metais prie Romanovo palociaus Peterburge. Trys ambulansai nuvežė į ligoninę kritusius ir du syk vietos graborius nuvežė. Niekas nežino, ar graborius nusi-vežė gyvus ar negyvus.

Kiek yra užmuštų ir sužeistų, dar nežinoma. 6 d. spalio dar ataršta krūmuose du darbininkai negyvi. Dabar prie dirbtuvių niekas negali prieiti, nes gatvės apstatytos būriais ginkluotų mušeikų.

Ten Buvęs.

Užsimušė du Lakūnai
NORFOLK, Va.—Du lakūnai, Logan H. Parker ir J. R. Bennett, puolė 150 pėdų augštum ir abudu užsimušė. Orlaiviai labai daug jau lekioja, bet saugumas jais lekti dar nėra užtikrintas. Tokių nuotikių, kad

su orlaiviais užsimušą, yra labai dažnai.

Brangiai Kainuoja Mainierių Streikas

PITTSBURGH, Pa.—Mainierių streikas kompanijoms jau kainavęs apie \$7,845,000. Tačiau kompanijos nesitaiko su mainieriais. Mainieriai reikalauja tik menko algų pakėlimo.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

LINDEN, N. J.

LDS 135 kuopa, rengia kvartukų balių, 14 d. spalio, 1933 m., šeštadienio vakare, 7 val. Irvys Linden Hall 16 St. ir kampas Wood Avenue. Giesė geri muzikantai, kas norės šokti galės prisistokti iki valios, nes grieš muzikantai iki vėlumo nakties. Įžanga 25 centų. Taigi jauni ir seni visi, kaip vienas dalyvaikit šiame vakarėlyje, nes apart to bus duoda mos dovanos už gražiausį kvartuką, ir už prasčiausį.

WILKES BARRE, PA.

Int. Workers Order rengia balių ir koncertą, kuris įvyks subačioje, 14 October, Crystal Ball-Room, 325 E. Market St., 7 val. vakare. Programoje dalyvaus ir Aido Choras. Įžanga vyrams 20c., moterims 15c. (239-240)

ELIZABETH, N. J.

Bangos Choro Atydai! Draugai Bangiečiai, nepamirškite, kad mūsų pamokos įvyks penktadieniais. Tai 13 d. spalio mėn., penktadienyje visi kaip vienas atsilankysime į koncertą su "separated" ir "partly" dalyvaui. Visi bėkite ne vėliau 8-ą val. vakare. Bangos Choro sekr. Mary. (239-240)

HUNTSBURG, OHIO

Nauja ALDD Kuopa
ALDD 51 kuopos, tik susitvėrusios iš fermerių, susirinkimas įvyks šeštadienį, spalio 28 d., 8 valandą vakare, pas Juozą Karalių, R. No. 1, Huntsburg, Ohio. Visi vietos lietuviai fermeriai kviečiami ateiti ir prisidėti. Kuopos Sekretorius V. Wallen. (238-239)

ELIZABETH, N. J.

LDS 33 kuopos mėn. susirinkimas įvyks spalio 11 d., LDP Klube, 408 Court St., Elizabeth, N. J. Pradžią 8 val. vakare. Draugės ir draugai, būtinai turime visi dalyvauti šiame susirinkime, nes bus raportas iš prieškarinio kongreso, kuris įvyko New Yorke. Taipgi bus raportas iš LDS III Apskr. suvažiavimo, kuris įvyko Newark. Sekr. V. K. Seralis.

SO. BOSTON, MASS.

LDSA 13 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, 11 d. spalio, 8 val. vakare, 376 Broadway. Draugės, visos dalyvaikite, nes turime svarbių dalykų aptarimui. Org. H. T.

ISIGYKITE REMINGTON TYPEWRITERS

"Laisvė" gali pristatyti jums į namus šių metų, vėliausio išdirbimo, su naujais patobulinimais

TYPEWRITERS

Klauskite Kainos,

Rašomos Mašinėles

Jei esate "Laisvės"

Skaitytojas

Portable mašina, su naujais parankumais, prietaisais ir patobulinimais dabar galima ją išigyti per "Laisvę". Sulig mūsų patarimo, kompanija sudeda visus lietuviškus akcentus už tą pačią kainą

KAINA \$60.00, NOISELESS \$69.50

Remie Scout Model \$39.50

Didelė Nuolaida "Laisvės" Skaitytojams

Labai svarbu mokinant vaikus duoti jiems moderniškas mašinas. Nes ant senų mašinų yra skirtingi "keyboards" ir tas gadiną darbo sistemą. Įpratus vienai, vėliau sunku persilaužti kitaip, ant naujos sistemos "keyboardo."

RAŠYKITE: "LAISVĖ"

427 Lorimer St., Bropoklyn, N. Y.

"LAISVĖS" KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

Dienraštis "Laisvė" skelbia didelį ir labai nupigintomis kainomis knygų išpardavimą. Pirkite dabar. Naudo kitės didelių nupigintimų. Daugelio knygų nedaug turime ir vėliau jau nebus galima jų gauti. Sekamos knygos yra išpardavimui:

Moksliniai Raštai

MOKSLINIO SOCIALIZMO IŠSIPLETOJIMAS. Parašė Fr. Engelsas, vienas iš komunizmo tėvų. Šią knygą privalo skaityti kiekvienas darbininkas ir darbininkė. Ji turi 238 puslapių. Yra suskėsnių žodžių žodynėlis. Kaina apdarytos buvo 75 centų. Dabar 35 centai. Neapdarytos 25 centų

IŠ KOMUNISTŲ PROGRAMOS. Parašė N. Bucharinas. Tai nepavadojamas vadovėlis komunizmo. Basite kas bus ateityje su šeimyna, bažnyčia, pinigais, išradimais, moksiais ir abelnei kokia bus tvarka. Kasite įrodymus, kodėl kapitalistinė sistema toliau neatsako žmonijai. Knyga turi 128 pusl. Pirmiau kaina buvo apdarytos 60 centų. Dabar 30c. Neapdarytos kaina 25 centai.

ANARCHIZMAS IR SOCIALIZMAS. Parašė G. Plechanov. Knygoje išaiškina skirtumai tarpe socializmo ir anarchizmo. Kaina buvo 55c. Dabar yra 25c. Neapdarytos 20 centų.

ĮŽANGA Į POLITINĖ EKONOMIJĄ. Parašė A. Bogdanov. Knygoje atrasiite apie visas pirmesnes visuomenines tvarkas, kaip gyveno žmonės senovėje, vergijos ir baudžiavos laikais. Kaip yra sutvarkyta kapitalistinė sistema ir kodėl ji neatsako darbininkams. Knyga parašyta klausimų ir atsakymų formoje ir todėl labai lengvai skaitosi. Gražiai apdaryta. Kaina buvo \$1.00. Dabar tikta 50 centų.

VALSTYBĖ IR REVOLIUCIJA. Parašė N. Leninus. Tai geriausia knyga apie valstybę, kaip ji subudavota ką reiškia ginkluotai žmones ir kam valstybė tarauja. Kokis yra skirtumas tarpe buržuazinės ir proletarinės valstybės. Lenino raštai—pamatinis mokslas. Prie knygos yra ir žodynėlis paaiškinimui sunkesnių žodžių. Turi 190 puslapių. Kaina apdarytos buvo 75c. Dabar 40 centų. Neapdarytos 25 centai.

Knygos Apie Religiją

MOTERIS IR ISPAZINTIS. Parašė A. B. Iksas. Tai viena iš geriausių brošiūrų kuri nušviečia ką kunigai stengiasi sužninti iš moterų laike ausims. Kokios to pasakmės ir kaip kunigas išmoka mokyklose. Brošiūra turi 96 puslapius. Jos kaina buvo 20 centų. Dabar tik 10c.

AR STEBUKLAI PAGYDO? Parašė R. Mizara. Brošiūra turi 64 puslapius. Joje rasite apie "stebūklus" ir visokius "cudus." Ką reiškia "stebūklings" vietos Meiden, Kalvarijos ir apie "stebūklings" visokių dievų užgimimus. Brošiūros kaina buvo 15 centų. Dabar 10c.

KLEBONIJOS PASLAPTYS. Parašė A. B. Iksas. Brošiuroje rasite smulkmenas apie kunigo Petkaus bylą prieš "Laisvę" ir daug kitų svarbių dalykų. Brošiuroje yra aprašytas kunigo gyvenimas ir teismas. Ji turi 80 puslapių. Kaina buvo 25 centai. Dabar 15c.

Kas pirkis visas tris knygeles, tai gaus už 30 centų.

Ar Nori Būti Sveikas?

PIRMOJI PAGALBA LIGOJE IR NELAIMĖJE. Parašė Dr. J. J. Kaščiūciaus. Knyga turi 126 puslapius. Joje aprašyta virš 250 ligų, jų priežasčių ir kaip gydyti. Ši knyga, tai tikras namų daktaras. Kiekvieno darbininko namuose turėtų rasti šią knygą. Jos kaina buvo \$1.00. Dabar 50 centų. Kas užrašys "Laisvę" ant metų prisijudamas \$4.50, tokis naujas skaitytojas gaus tą knygą visai veltui.

Apysakos ir Apysakaitės

VOKIEČIŲ KAREIVIO KARĖS ATSIMINIMAI. Tai atpaakojimas perėjo imperialistinio karo įvykių. Belgijos, Prancūzijos Vokietijos fronte. Knyga labai įdomi. Kaina buvo 50 centų. Dabar tik 25 centai.

KARAS LIETUVOJE. Parašė M. Gromov. Knyga turi 224 puslapius. Aprašo, kaip buvo imami naujokai į perėitį karą ir jo baisenybės. Mūšiai Lietuvoje. Labai interesinga apysaka. Kaina tik 35 centai.

RAUDONAS JUOKAS. Parašė L. Andrejev. "Raudonas Juokas" yra didis protestas prieš karą baisenybę. Jame aprašoma Rusų-Japonų karo vaizdai. Knygėlė turi 108 puslapius. Kaina buvo 35 centai. Dabar tik 15 centų.

BADAS. Parašė H. Hamsun. Viena iš apysakų, kuri labai smulkmeniškai ir interesingai piešia vaizdą ir visą eilę kitų klausimų. Labai interesinga. Gražiai apdaryta. Knyga turi 280 puslapių. Pirmiau kaina buvo \$1.00. Dabar tik 50 centų.

MOTINA. Parašė M. Gorkis, Vertė V. Andriulis ir P. Krakaitis. Knyga turi 502 puslapius. Tai labiausiai užimanti apysaka apie caristinę Rusiją, kaip revoliuciniai darbininkai kovoją prieš išnaudotojus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Apdarytos kaina buvo \$1.50. Dabar \$1.00. Neapdarytos 50 centų.

BOLŠEVIKAI. Parašė Aleksjev, vertė V. Liėnius. Tai atsiminimai iš piliėčių karo Rusijoje. Labai naudinga ir patraukianti knyga. 346 puslapių. Kaina 50c.

ISVOGIMAS IŠ PAVIAKO 10 KALINIŲ. Labai interesingas apysakymas, kaip Varšavoje, caro laikais, buvo išvogta 10 politinių kalinių. Brošiūra turi 45 puslapius. Kaina buvo 20 centų. Dabar tik 10 centų.

LAISVĖS KALINYS. Eilii knygelė. Turi 48 puslapius. Pirmiau kaina buvo 20 centų. Dabar tik 10c.

ISDAVIKAS. Poema. Eiliraštis. Parašė Jonas Kaškaitis. Šis dailės kūrinys turi 264 puslapius. Naudingas perskaityti kiekvienam mylinčiam dailę ir literatūrą. Pirmiaus kaina buvo \$1.00. Dabar 50 centų.

GYVENIMO BANGA. Apysakmėlis. Turi 48 puslapius. Pirmiau kaina buvo 15 centų. Dabar tik 10 centų.

NAKTIES PASLAPTYJE. Parašė V. K. Varnėnas. Aprašoma kalinių pagėrimas ir visa eilė informacijų apie politinius kalinius. Brošiūra turi 16 puslapių. Kaina tik 5 centai.

Dabar prasidės vajai už mūsų spaudą ir ALDD. Bus šimtai prakalbų ir kitokių susirinkimų. Daugai, apsirūpinkite literatūra. Parsitraukite ir platinkite masiniai. Kas trauks daugiau, kaip go vieną knygą arba knygele, tiems dar bus duota nuolaida, nepaisant, kad jau ir taip labai pigiai skelbiame knygu išpardavimą. Šis išpardavimas yra nelgam.

Reikalaujami šių Knygų Rašykite:

"LAISVĖ" 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Iš Drg. Strauss ir Kitų Prakalbų "L." Svetainėje

Praeitą šeštadienio vakarą, "Laisvės" svetainėje įvyko prakalbos, kuriose kalbėjo trys kalbėtojai: drg. Justin, jaunuolis delegatas iš nacionalio prieškarinio kongreso New Yorke, d. K. Strižauskas, delegatas iš tarptautinio prieškarinio jaunuolių kongreso Pariziu, ir daktaras D. M. Palevičius iš Detroito. Pirmininkavo d. J. Orman.

Pirmiausia kalbėjo d. Justin. Jis trumpai apsakė svarbą ir reikšmę įvykiui New Yorke prieškarinio kongreso. Nurodė reikalingumą visokių priemonių užkirsti kelią kapitalistų rengiamai naujai skerdynėi, kurioje būtų išduota milijonai darbininkų.

Antras kalbėjo d. K. Strižauskas. Jis papasakojo idomių dalykų iš Paryžiaus kongreso, kuriame dalyvavo atstovai iš 27-ųjų šalių. Pažymėtina, kad buvo atsiųstas į kongresą delegatas jaunuolis iš Lietuvos, ir net iš tolimos Afrikos. Delegatas iš Lietuvos prisistatė per d. K. Strižauską pasveikinimą kovojantiems Amerikos lietuviams darbininkams.

Vienas iš svarbesnių Paryžiaus kongreso nutikimų, tai tas, kad Paryžiaus taksijų unijos karijojo sparną šoferiams ir unijos kassais nusiųzė delegatus jaunuolius prie didelio karo paminklo, pastatyto atminimui žuvusių didžiųjų kare kareivių. Tas paminklas randasi tolokai nuo Paryžiaus vietos, vadinau Compiegne. Prie to paminklo delegatai prisiėkė ne tik neit kariaut sekantiems kapitalistų kare, bet visokiais būdais jam priešintis. Paskui, grįžtant nuo paminklo į kongresą, šoferiai kaip tai sužinojo, kad Paryžiaus policija pastos jiems kelią, tai šoferiai į miestą įvažiavo visai kitais keliais, kad apsilentk su policija. Vienok miesto viduryje policija vis tiek pastoj jiems kelią, norėdama areštuot delegatus. Bet šoferiai ūmai išsisiklaidė į šalines gatves ir pabėgo nuo policijos. Kiek vėliau visi be areštų neapsiėjo; vienoj vietoj surestavo visus Vokietijos delegatus, viso apie 60. Vėliau, pasidarbavus Paryžiaus komunistų vadams, delegatai tapo paliuosuoti.

Kongresas buvo entuziasiškas. Henri Barbusse pasakė labai įspūdingą prakalbą prieš karus. Trečias kalbėjo Dr. D. M. Palevičius apie sveikatą, ypač apie "šalčio pagavimą." Nurodinėjo, kaip nuo tos ligos saugotis, o apsirgus—gydytis be daktaro pagalbos. Užbaigus prakalbą, buvo duodama nemažai klausimų apie sveikatą, į kuriuos daktaras Palevičius plačiai atsakinėjo. Buvo renkamos aukos d. Strižausko maršruto išėjimui, surinkta 16 dolerių su centais. (Aukotojų vid. 20c. vardi bus paskelbtai "Laisvėje" sekantiame numeryje.)

Publikos buvo apypilnė svetainė. Susirinkusieji užsilakė pamiai iki 11:30 valandai. Rep.

Ten Eyck St. Bedarbių Komiteto Susirinkimas

Spalio 11 d., sėdros vakarė, 8 val., "Laisvės" svetainėje bus bedarbių susirinkimas. Visi bedarbiai ir pri-

klausanti prie Ten Eyck St. Bedarbių Komiteto, būkite šiam svarbiame susirinkime. Reikės rinkti delegatus į lietuvių bendro fronto konferenciją, kuri įvyks spalio 22 d., Lietuvių Piliėčių Klube, 80 Union Ave., Brooklyne; o yra ir daug kitų svarbių aptarimų. Kviečia Ten Eyck Street Bedarbių Kom. Sekr. J. Sgr.

Kostumerišku Siuvėju Pasiryžimas Kovoje

NEW YORK. — Adatos Darbininkų Industrinė Unija antradienį 3 d. spalio sušaukė nepaprastą bedarbių kriauciu ir bušelmannų tos unijos narių susirinkimą, kuriame dalyvavo apie 100 siuvėjų. Susirinkimą atidarė pirmininkas Oswald. Jis apibrėžė sunkią bedarbių padėtį ir iš kur kyla ta nelemta bedarbė; taipgi išdėstė, kokiais būdais galima bus iškovoti bedarbiams pašalpą ir, galų gale, panaikinti išnaudojimo sistemą, iš kurios kyla kričiai, bedarbės.

Susirinkime buvo padaryta tarimas, kad visi šios pramonės bedarbiai turi veikti sulig patvarkymų siuvėjų streiko komiteto ir eiti streikierių pareigas: kur tik bus reikalinga, bedarbiai turės užimti vietas, o ypatingai pikietaviamuose-demonstracijose, idant pagelbėt laimėti streiką. Kostumeriški kriaučiai pirm streiko iššaukimo dirbdavo po 60 ir 65 valandas į savaitę. Jeigu streikas bus sekmingai laimėtas ir visi streikieriai sugrįš prie darbo ir pradės dirbti po 40 valandų į savaitę, tai kur pirmiau dirbdavo du darbininkai, dabar galima bus prie to darbo padėti tris darbininkus; ir tuo būdu galima bus sumažinti bedarbių skaičių. O likusios bedarbiams galima iškovoti iš bosų ir valdžios bedarbės apdraudą, veikiant organizuoti dirbantiems ir bedarbiams.

Šiame susirinkime buvo leista bedarbiams išsireikšti savo mintis ir diskutuoti tą svarbų streiko ir bedarbės klausimą geriausiai, kaip kuris supranta. Iš bedarbių išsireikšimų pasidarė labai skurdus įspūdis. Daugelis yra už kambarius neuzsimokėję; šviesos jiems uždarytos. Sutaupymai jau yra senai išsisėmę ir tų, kurie dar turėjo kiek pasidėję juodai dienai; tie taupiniai jau senai pravalgyti. Bet dvasioje pas šiuos bedarbius nesimato nei mažiausio nuopulimo; jie pilni energijos ir kovingumo grumtis už bedarbių šelpimą ir streiko laimėjimą. Buvo padaryta pranešimas, kad tarp 42 ir 45th gatvių ant 5th Ave. randasi dirbtuvė, kuri pradėjo operuoti su skebiniais darbininkais. Buvo padarytas tarimas, kad visi bedarbiai turi būti ant pikieto prieš tą dirbtuvę spalio 7 d., kaip 7:30 val. iš ryto ir sulaukyti streiklauzius, einančius į dirbtuvę. Tas masinis pikietavimas geras pavyko. Pikietininkų susirinko daugiau kaip 200 ir visi energingai maršavo į vietą ir kitą pusę. Nors matėsi pora tuzinų policijos ir apie tiek ar daugiau gengsterių, tačiau jie šį kartą nedrįso užkabinti streikierių. Kostumerišku kriauciu kova pradėjo kasdien aštrėti. Bosai nenori geruoju pasiduoti. Bet nėra abejonės, kad darbininkai privers ponus išpildyti streikierių reikalavimus. Vienas bosas buvo padaręs sutartį su Amalgamėtu Kriauciu Unijos viršininkais; bet Amalgamėtu Unija neturėjo

tokių rankinių darbininkų ir negalėjo bosui jų pristatyti. Todel bosas, palaukęs apie tris savaites laiko, atėjo į Industrinės Adatos Darbininkų Unijos raštinę, išpildė šios revoliucinės unijos reikalavimus ir pasirašė sutartį, ir darbininkai pradėjo dirbti.

Kitas bosas sumanė atidaryti dirbtuvę ir pradėti darbą su skebiniais darbininkais. Negaudamas ant vietos užtekintai streiklauzių, pradėjo garintis laikraščiuose, bet ir taip negalėjo surasti liuosnorių skebu. Todel jis sumanė dar naujesnį skymą. Padarė dvi didesnes iškasas ir nusamdė negrą darbininką, kad jis užsikabintų jas sau ant kaklo—vieną priešakyje, antra ant nugaros ir vaikščiodamas nešiotų tas iškasas ant 5th Ave., kur pikietai vaikščioja. Už tą iškasų nešiojimą bosas jam davė dolerį. Ant iškasos buvo pažymėta, kad reikalauja 25 gerų švarkams kriauciu. Kaip tik negras pasirodė ant 5th Ave. su iškasomis, tuojaus streikuojanti kriaučiai užvedė su juo derybas, kad nupirkt iš jo iškasas. Po trumpo pasiderėjimo, negras sutiko iškasą parduoti už vieną dolerį. Tuomet streikieriai pradėjo kolektuoti po penktuką bei dešimtuką, kas kiek turėjo, ir greitai buvo surinktas doleris ir perduotas negriui. Jis, paėmęs dolerį, atidavė iškasas streikieriams ir nusijuokė nuėjo su doleriu savo keliu. O streikieriai tas iškasas parsinešė į unijos svetainę. Ten kriaučiai, pamatę tą negeistingą jiems apgarsinimą, išsireikė nemažą pasipiktinimą prieš tokias išnaudotojų gudrybes.

Kitą kartą daugiau žinių duosiu iš streiko eigos. A. Mureika.

TDA 17 Kp. Susirinkimas

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo lietuvių 17-tos kuopos susirinkimas įvyks šį trečiadienį, spalio 11 d., "Laisvės" svetainėje, 8 val. vakarė. Šis susirinkimas, draugės ir draugai, yra svarbus. Turisime diskusijas; reikia išdiskutuot TDA distrikto pateikta programa delei persiorganizavimo naujais pamatais. Tad, draugės ir draugai ir pritarėjai, būkite trečiadienį vakarė ne vėliau kaip 8 val. "Laisvės" svetainėje, kampos Lorimer ir Ten Eyck St. Nesivėluokite. Drg. P. Taras duos įžanginę prakalbą, o paskui visi diskutuosime. Vėliaus tas klausimas bus diskutuojamas sekcijos konvencijoj ir distrikto konvencijoj. Todel visi nariai turėtų būti šiam susirinkime ir susipažinti su pateikta programa. Taipgi tie, kurie dar neįpildė distrikto pateiktų aplikacijų, turi ateiti į susirinkimą ir išpildyti jasias. Nes distrikto konvencija reikalauja suregistruoti visus narius. Nepamirškite, draugai, ir pasimokėti organizacijai duokles už šiuos metus. Organizatorius.

Haverhill, Mass.

Rugsėjo 26 d. atsibuvo AL DLD 85 kp. susirinkimas Laisvės Choro kambaryje, 199 Washington St. Apkalbėta ir vienbalsiai nubalsuota už AL DLD ir LDSA vienybę. Gero-kai apsvartyta "Laisvės" ir AL DLD vėjus, ir išrinkta keturi draugai tam darbu, kurie eis per stubas, užrašinėdami "Laisvę" ir prirašinė naujus narius į AL DLD. Atsilankė susirinkiman d. C. A. White, narys vietinio prieškarinio komiteto, ir paaiškino svarbą būsiančio prieškarinio kongreso New Yorke. Taipgi ragino pasiųsti delegatą ar-

ba paremti kongresą finansiskai. Kadangi AL DLD 85 kp. išdė mažai pinigų, o darbas svarbus, todel nutarta paaukoti iš Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo 79 kp. išdo \$5 padengimui keturių delegatų kelionės lėšų. TDA 79 kp. pirmiau aukojė ir pasiūsta per Pirmą Distriką Boston, Mass., priešfaštiniam judėjimui Vokietijoj 2 dol. ir abelniej apsigynimo reikalam 1 dol.; viso pasiūsta 3 dol.

Nors mes į Cleveland, Ohio, ruggpjūcio 26 ir 27 dd. delegata nesuiteme, vienok kelionės lėšų padengimui aukoję sekantčiai: po 50 centų—A. P. Dambrauskas, J. Valatka, V. Račkauskas ir A. Račkauskienė; po 30c. B. Mizara ir S. Benkus; 25 centus B. Gumauskas. Viso \$2.85. Taigi nors ir nelabai smarkiai, bet visgi kiek nors klasiniai susipratę darbininkai po biškį darbuojasi ir remia darbininkiską judėjimą sulig savo išgalės ne tikitai darbais, bet ir savo centais.

20 d. rugsėjo vietinis prieškarinis komitetas surengė prakalbą miesto svetainėje (City Hall). Kalbėjo profesorius H. W. L. Dana. Gerai išaiškino apie kapitalistinių šalių rengimąsi prie pasaulinio karo, o visų pirmiausia, tai prieš Sovietų Sąjungą. Kalbėtojas nurodė, kad praeitasis karas, pagylynus su ateinančiu karu, bus tikitai kaip vaiky žaislas, nes prie sekantio karo kapitalistinės šalys daug geriau prisirengusios ir vis dar rengiasis, skirdamos didžiausias sumas pinigų ir budajoja baisiausių kariskų masinerijų. Ragino publiką remti būsiantį prieškarinį kongresą (kuris jau įvyko) New Yorke mieste, rugsėjo 29, 30 d. ir 1 d. spalio. Publikos buvo mažai, tikitai apie 150, vienok kalbėto-

Audėjai Kietai Laikos Kovos Lauke; Bosai Kviečia Tartis, Audėjai Budi

(Tąsa iš 1 pusl.)

reikia organizuotumas po gera NTWU vadovybe. Kiekvienas dabar gali aiškiai matyti, kad bosai skaitosi tik su organizacija.

Darbininkų Boikotas Sekmingas

Antras įdomus dalykas. Kuomet streikieriai rengė pirmą balių, rugs. 28 d., komisijsia lankėsi pas keptuvių savininkus, kad paaukotų ką nors del to baliaus. Tai ponas Schaible, didžiausios keptuvės savininkas atsisakė bent ką turėti su streikieriais. Tas buvo raportuota mitinge vėliau. To pasekmė, p. Schaible pajuto pasireiškusį boikotą ir tuojaus pašikubino pataisyti padarytą klaidą. Spalio 4 d. streikierių masiniame mitinge viešai atsiprašė ir prižadėjo aukoti del baliaus pėrago ir duonos ant spalio 5. Žodžiu, kaip priimta paprastai sakyti, publikos opinija su streikieriais; tad ir ponai nusilenkia tiems "raudoniems", kaip kad iš pradžios buvo bandoma streikierius apkrikštyti.

Fabrikantų Pakvietimas Tartis

Pabaigoje rugsėjo, iš bosų pusės ir NRA vietinio komiteto per p. Graves, kaip "bešaliską" tarpininką,

tapo paskelbtas projektas pasitarimui del užbaigimo streiko. Formalis pakvietimas buvo pridotas streikierių masiniam susirinkime iš NRA pono Kresslerio spalio 4 d. Tame pakvietime (raštiškame) išdėstyti septyni punktai, kaip pagrindas pasitarimui, bet didžiūmą punkty techniniai. Pakvietimas priimtas tartis ir išrinkta 12 atstovų. Pakvietimo vienas punktas, kuriame sakoma, kad streikieriai turi tuojaus grįžti į šapas, griežtai atmetamas vienbalsiai. Diena pasitarimui skiriama spalio 9. Vienok, atmetus vieną pamatinį bosų punktą, yra abejotina, kad išeis kas nors iš to, nes fabrikantų tikslas yra tik tas, kad suvaryti streikierius į šapas. Kitokių konkrecių pasiūlymų kas link pakėlimo algų iš bosų nėra ir visai to nemini. Kas iš to bus, patirsime vėliau.

Tuo pačiu kartu veik kasdieną pikieto būriai masinomis važinėja po aplinkines miestelius ir uždaro dar dirbančias šapas ir tas, kur

pradeda bosai operuoti, kuomet pikietas nesiranda. Mat, aplinkines mažų miestelių audėjai neorganizuoti, nuokių, tai bosams lengviau sudemoralizuoti, bet nuvažiavę pikietininkai iš Easto-

no bei Allentowno vėl uždaro šapa. Gi pačiame Eastone visos šapos (šilkinės) stopi. Rep.

SKAITYK LAISVE IR KITIMS UŽRAŠYK

REIKALAUKITE SOVIETŲ ŽUVŲ!
Krautvininkai, laikykite Sovietų žuvų. Pradžiai duodame penkių rūšių, po 10 kenukų kiekvienos rūšies
UŽ \$5.75 IR APMOKAME PERSIUNTIMĄ
Pinigus prašome prisiųsti išanksto, nes "Laisvė" išanksto turi užsimokėti "Amorgui" už žuvis.
GREIT PAKILS KAINOS ANT ŽUVŲ
Viskam brangstant, pabrangs ir Sovietų žuvis. Nežinome, kaip ilgai galėsime jas pardavinėti už šią kainą. Tad naudokitės proga, tuojaus reikalaukite jų ir rašykite sekamu antrašu:
"LAISVE" 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Phone, EVergreen 8-9130 Ignition Specialist
WOLF AUTO REPAIRS
TRUCKS AND PLEASURE CARS REPAIRED
Patentinančiai ir už prieinamą kainą sutaiso automobilius. Speciališkai gerai atlieka sekamus darbus.
Welding-Straightening-Body Work-Duço Spraying. All Work Guaranteed. Towing Day and Night
5-11 COOK STREET, BROOKLYN, N. Y.
Near Manhattan Avenue

Evergreen 7-8738 Evergreen 7-1643
Lietuviai Meisteriai-Budavotojai
ALEX & URBAITES
GENERAL CONTRACTORS
Carpentry, Painting
Art Decorating
Pertaisme senus namts ir budavojame naujus. Perbudavojame frontus, sudedame duris ir įdedame sietus (screens) į duris, langus ir porčius. Dengiame stogus visokiems namams
51 Meserole Street Brooklyn, N. Y. 188 South 3rd Street Brooklyn, N. Y.

Mūsų Specializacija yra Moksliskas Ištyrimas Akių Pritaikymui Akinių
ZEMIAUSIOS KAINOS LAIKE 30 METU
Vien tik standard geriausias rūšies medžiaga naudojama. Mes visą darbą atliekame patys ant vietos, tuomi mes sutapuome jums mažiausiai 25%. Jau 30 metų kaip laikomės šioj vietoj.
PATARNAUJA 3 DAKTARAI:
Dr. Anthony Stenger
Dr. Fred E. Burnham
Dr. Theodore Conklin
Ofiso valandos: nuo 9 val. iš ryto iki 9 val. vakarė. Penktadienį iki 5 valandai vakarė.
DRS. SCHONGER & STENGER
394-398 Broadway, 331-335 Division Ave., Brooklyn, N. Y.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulindimo valandų, prašau kreiptis prie manęs sekantiu antrašu:
1439 South 2nd Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefoni: Bell—Oregon 5136 Keystone—Main 1417

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ISTAIGA
Salės del Balių, Koncertu, Banių, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkus steldius su naujaislais įtaisymais. Keturiolios balių alėjos.
KAINOS PRIEINAMOS
349-359 Wiloughby Ave.
Tel., Stagg 8847

DRS. SCHONGER & STENGER

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulindimo valandų, prašau kreiptis prie manęs sekantiu antrašu:

1439 South 2nd Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefoni: Bell—Oregon 5136 Keystone—Main 1417

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA

Salės del Balių, Koncertu, Banių, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkus steldius su naujaislais įtaisymais. Keturiolios balių alėjos.

KAINOS PRIEINAMOS
349-359 Wiloughby Ave.
Tel., Stagg 8847

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulindimo valandų, prašau kreiptis prie manęs sekantiu antrašu:

1439 South 2nd Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefoni: Bell—Oregon 5136 Keystone—Main 1417

Ar Jau Turite Vakarienes Tikietus?

Spaliu 15 diena, sekmadieni, "Laisvės" svetainėje įvyksta komunistų rengiama vakariene. Ši vakariene bus visais atvilgiais tinkama. Mūsų prityrusios gospadinės darbuojasi ir rengiasi duoti už 75 centus tokią vakariene, už kokią pirmiau būdavo mokama \$1.00.

Prie to, tai nebus tik taip vakariene, bet bus revoliucinių darbininkų sueiga. Laikė vakarienes turėsime koncertinę programą. Dainuos drg. L. Kavaliauskaitė, bus iš Bayonės drg. Višniauskas. Dailavys "Bangos" Choro iš Elizabeth Merginų Sekstetas. Brooklyno darbininkiška publika gerai pažįsta Aido Choro Merginų Sekstetą, bet Elizabetho draugės pirmu kartu pas mus dalyvaus ir jos parodys, kad ir kitur jaunos darbininkės moka tinkamai išsilavininti. Man sakė, kad Aido

Choro Vyrų Oktetas pasirodys su "Blindos" dainomis. Turėsime ir prakalbų.

Svetainės durys atdaros nuo 3 val. po pietų ir iki vėlyvos nakties, nes prieš ir po vakarienei bus šokiai prie geros muzikos. Jeigu dar neturite tikietų, įsigykite! Komisija prašo tikietų parduotojų iki ketvirtadienio pranešti, kiek tikietų parduotė, nes mums reikia žinoti, kokiam skaičiui vakarienei rengti.

Si vakariene bus žmonėmis skaitlinga, nes kiek man jau yra žinoma, tai vien M. Vaicekauskaitė yra parduotė 20 tikietų. Draugė Marytė visada smarkiai praktiškai pasidarbuoja komunistų ir abelnai darbininkų judėjimui. Taigi visi ir visos įsigykite tikietus. Galima jų gauti ir "Laisvės" raštinėje.

Aš Būsiu.

Užsiregistruokite, kad Galėtumėt Balsuoti

Jau prasidėjo registravimas ateinantiems balsavimams. Būtinai reikia užsiregistruoti šią savaitę, kad galėtumėte balsuoti.

Paskutinė registracijos diena — a t e i n a n t i s šeštadienis, spalio 14 d. Šeštadienį registravimas šiuo ryto iki vėlyvo vakaro; kitomis dienomis yra registruojami vakarais.

Privalote užsiregistruoti, už ką balsuosite — už Komunistų Partijos kandidatus ir josios platformą. Del to neturi būti jokios baimės. Kom. Partija yra oficialiai pripažinta, legalė. Kuomet pereitais rinkimais Kompartija gavo daugiau, negu reikalaujamą skaičių piliečių balsų, tai nuo to įjinai liko registruota, kaip reguliari, nuolatinė partija.

Senas Balsuotojas.

Tėvas Pašovė Dvi Dukteris ir Pats Nusišovė, Besaugodamas Jų Nekaltybę

Ties ežeru Ronkonkoma, L. I. Felix Errante, pamatęs besivaikšiojant dvi savo dukteris, Frances ir Jane Errante, amė šaudyti; vienai ką tik ranką nenunešė, kitai sužalojo veidą ir kaklą. Paskui pats apšiožio šautuvo galą, spustelėjo gaiduką ir ant vietos nusišovė.

Motina sako, kad jis labai buvo susirūpinęs išlaikyti savo dukterų dorą; esą, geriau tegul miršta, negu susiterliuoja. Jis niekad neleidavo jas vienas niekur eiti — visuomet turėdavo su jomis būti jis pats arba motina.

"Surprise Party"

Šią pramogą rengia Choras Pirmyn. Įvyks šeštadienį spalio (October) 14 d., 1933 m., Z. L. Strauko svetainėje, 139 Steamboat Road, Great Neck, N. Y.

Bus dainų, šokių ir užkandžių. Pradžia 8 val. vakare. Kviečia visus ir visas. Komitetas.

Šiandien Vakare Eikime Lankyt Balsuotojų

Šiandien vakare draugės ir draugai darbininkai yra kviečiami ne vėliau kaip 6:30 val. vakare sueiti į "Laisvės" raštinę. Iš čia sykiu su komunistų kuopelės nariais eisime ankyti piliečių, aiškindami, kodėl jie privalo užsiregistruoti ir balsuoti už komunistų kandidatus į miesto majorus drg. R. Minor ir kitus mūsų kandidatus. Turime paaiškinti darbininkams balsuotojams, už kokius jų reikalus komunistai kovoja, paskleisti mūsų partijos platformas ir pakalbinti prie "Daily Workerio" skaitymo.

Partijietis.

Areštavo Tris Čevyryų Streiko Pikietus

BROOKLYN. — Nors bosai čevyryų kompanijos po num. 325 Belmont Ave. turi teismo indžionkšna, u ž d r a u d ž i a n t i streikieriams prisartiint prieš tos dirbtuvės, tačiau darbininkai nepaiso uždraudimo ir pikietuoja dirbyklą. Už tai liko areštuoti trys pikietininkai, kurie yra laikomi po \$500 parankos kiekvienas iki teismo, kuris paskirtas įvykti šį trečiadienį Pennsylvania Ave. teismabutyj.

Kurie tik galite, darbininkai, sueikite į teismabutyj ir reikalaukite paliuosyt draugus kovotojus.

N. P.

\$5,000 už Alaus Raketieriaus Sugavimą

NEW YORK. — Bravoru Prekybos Taryba skelbia, kad duos \$5,000 tam/arba tiems, kas pagelbės sučiupti ir nuvesti pirmą alaus raketierių.

Dabartiniu laiku gengsterių raketierių šaikos užpildinėja saliuininkus ir ginklais grasindami liepia imti alų iš tos, o ne kitos kompanijos arba pirkti slapta dirbatnų alų iš vienu, o ne kitų šmugelinknų.

1,800 Mezginų Darbininkų Laimėjo Streiką

BROOKLYN. — Po keturių savaitių streiko, 1,800 mezgėjos ir mezgėjų, Industrinės Unijos vadovybė, išsikovojo

Smarkiai Darbuojas Draugė A. Kairiutė Delei L. D. S. Vajaus

Brooklynietė Aldona Kairiutė Aido Choro koncerte sako savo draugams, kuomet buvo užklausta, kaip sekasi su LDS vaju: "Aš maniau, kad visai nebus galima narių gauti į LDS. Bet aš pavaikštinėjau po stabas ir nustebau pasėkmėmis. Dabar jau turiu šešis jaunuolius, kurie dar tik reikalauja nuvesti pas gydytoją blankas dabaigti pildyti. Yesir, Brooklynas visais rytines kuopas subytys, ir jei kitos kolonijos pagelbės kiek, tai rytiečiai subytys ir vakarines valstijas."

Teisingai draugė Kairiutė pasakė. Visos kolonijos turi pasidaruoti, kad šį paskutinę savaitę parodytų, ką rytiečiai gali padaryti. Visi suaugę nariai ir jaunuoliai yra raginami pašvesti mažiausiai tris vakarus šią savaitę padirbėti dėl jaunuolių LDS vajaus. Spaliu 15 d. pasibaigia vajus. Reikiama, tik tie, kurie prisirasys šią savaitę, galės gauti nupigintą įstoįmą.

Johnie.

Whalen, NRA Bosas, Samdo Streiklaužius

NEW YORK. — Wanamakero krautuvės manadžeris, Buves policijos komisionierius G. Whalen samdo streiklaužius langams valyti, kuomet streikuoja 1,500 langų valytojų, kurie priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos. Žymėtas, kad tas pats Whalen yra Rooseveltto pastatytas NR A vykdytojas Didžiajame New Yorke.

20,000 Darbininkų Raudonosios Spaudos Bazare

NEW YORK. — Per tris dienas raudonosios spaudos bazaran Madison Square Gardene atsilankė bent 20,000 darbininkų. Šie revoliucinės spaudos rėmėjai tuo būdu prisidėjo prie sukėlimo "Daily Workeriui" \$40,000, kurie būtinai yra jam reikalingi, idant "Daily Worker" galėtų ne tik gyvuoti, bet ir pasilaikyti padidintas, šešių puslapių, kaip kad dabar jis leidžiamas.

Geras Pavyzdys

Drg. J. Vikšrys, New Yorko d a r b i n k a s, besiantinant "Laisvės" vajui, atsinaujino savo prenumerata, ir kadangi jam aplinkybės neleidžia daug darbuotis skaitytojų įieskojime, tai paaukavo dienaščiui "Laisvės" \$1.00, "Daily Workeriui" — \$1.00 ir politiniams kaliniams — \$1.00. Drg. J. V. nuolatos atsimenta ir paremia revoliucinę darbininkų spaudą ir abelnai mūsų judėjimą.

D. M. S.

Is Aido Choro Koncerto

Sunku būtų buvę ir sutaisyti geresnę programą už tą, kokia buvo patiekta Aido Choro koncerte pereiną sekmadienį Labor Lyceum. Tik gaila, kad publikos nebuvo tiek, kiek galima buvo tikėtis: žmonių susirinko tik vidutiniai.

Visi programos dalyviai labai gerai atliko savo uždavinius: O. Katkauskaitė, A. Višniauskas, J. L. Kavaliauskaitė, Dilov, Rusų Mandolinų Orkestra, Merginų Sekstetas, Aido Vyrų Oktetas, Aido Choro

ras ir Elizabetho Bangos Choras, — gal tik apart ruso N. Hodoriko, kuris kiek silpniau nudaivavo. Aido Vyrų Oktetas su šiuo savo pirmu pasirodymu jau padarė gilaus įspūdžio, — kas bus toliau?

Aido Merginų Sekstetas, apart kitų dainų, puikiai sudainavo "Laisvės" vajaus dainą, kurios žodžius parašė Buolio Sūnus, o muziką sutaisė V. Žukas, Aido ir Bangos Choro mokytojas.

Tiedu chorai dainavo atsikirai ir, pagaliau, abudu išvien — "Pirmyn" ir Internacionali. Abudu yra gerai išsilavinę ir pagirtinai atlieka savo uždavinius.

Visoms dainoms akompanavo V. Žukas. Trumpą prakalbėlę pasakė Vytautas Zablackas, apie syarbą ir reikala organizuoti jaunuolius į LDS! Jaunuolių kuopas.

Sokiams griežė Wm. Norris Orkestra.

Rep.

Great Necko Žinios

Paminėjimui Amerikos Komunistų Partijos 14 metų gyvavimo sukaktuvių čia įvyksta masinės prakalbos 11 d. spalio — October, Z. Straukaus svetainėje, 139 Steamboat Rd., Great Necke, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare.

Bus geri kalbėtojai; kalbės lietuvių ir anglų kalbomis. Vienas iš kalbėtojų bus jaunuolis ką tik sugrįžęs iš Pariziaus, drg. Cl. Strausas, dalyvavęs pasauliniame jaunuolių kongrese prieš karą ir fašizmą.

Komisija.

LDSA 1 Kp. Susirinkimas

BROOKLYN. — LDSA pirmos kuopos susirinkimas įvyks spalio — October 12 d., ketvirtadienį. Draugės, neužmirškite ateiti. Šis susirinkimas bus svarbus visoms narėms. Dabartiniu laiku eina diskusijos apie susivienijimą su Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija; taip pat šį mėnesį jau eina vajus delei gavimo daugiau skaitytojų "Darbininkei," ir jis tęsis iki naujų metų.

Susirinkimas prasidės lygiai 8 val. vakare; taigi, draugės, nelaukite ateiti iki 9 val.

TEMYKITE!

Naujai, sulig vėliausios mados įrengto Lithuanikos vardu "BAR AND GRILL", 527 Bushwick Ave., kampas Noll St., Brooklyn, N. Y. Užlaikoma: Geras alus, vynas, geriausios rusės cigarai, duodama veltui užkandžiai, prie to ir mandagaus patarnavimas.

Reguliaris atidarymas įvyksta Spalio (October) 12 d. (Columbus Day). Bus veltui skanūs valgiai ir kitoki skanumai.

Visų prašome minėtą dieną atsilankyti į nurodytą vietą ir linksmai prie geros muzikos, su draugais ir pažįstamais praleisti smagiai laiką.

Užprašo Jonas Jackunas ir Pavilas Gaidimauskas.

100 CIGARETŲ UŽ 25 CENTUS

700 GILZU 63c 1 SVARAS TABAKO \$1.00 (100—9c; Barons—12c) Persutintumas 15c GALITE PASIDARYTI JŪS PATYS IŠ RUSIŠKO, TURKISKŲ IR VIETNŪ TABAKŲ

Jūs galite turėti 700 puikių cigarečių, sulig savo skonio už \$1.78. Prisijuskite mums 10 centų už instrumentą naudojamą padarymui cigarečių. Seniausia tabako išdirbystė New Yorke. Tabako kainos nuo \$1.00 iki \$5.00. Užsakymus visokių rūšių tabako ir skirtingų kainų išpildome greitai ir akuratai. Specialias nuolaidas duodame restauracijom. L. GRAYEFSKY, 172 Avenue, B, New York City. Tel. Alg. 4-1836 (tarpe 10 ir 11 Sts.)

Susirinkimas bus laikomas "Laisvės" svetainėje; 46 Ten Eyck St.

Organ. H. Mantuska. (238-241)

Ridgewoodo Draugėms

LDSA 132 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį; spalio 11 d., 7:30 val. vakare, pas drg. Višniauskienę, 851 Hart St.

Pirmiausia prašyčiau visų narių, kad nesivėluotumėte ateiti, nes mes turime labai svarbių reikalų atlikti ir apsvarstyti.

Draugės, šiame susirinkime mes turime būti visos be jokiu atidėliojimų. Turime gerai pasikalbėti apie savo kuopos reikalus ir apie jos geresnį veikimą.

Narė.

(Daugiau Vietos žinių 5 pusl.)

ISRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA 5 geri ir pilnai įrengti kambariai ir kepyklai vieta. Kepyklos vieta įrengta ir labai tinkama. Per 15 metų buvo laikomas kepyklos biznis. Kaina priinama. Vieta yra 10 Scholes St. ir kampas Union Ave, Brooklyn, N. Y. (Ant viršutinio augšto) Klauskite Emerman. (239-241)

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU partnerio, turiu 4 formišiuotus kambarius, garų apšildomi, vienas blokas nuo West End stoties. Rimas galima pamatyti visada per superintendentą. Partneriui kainuos \$12 mėnesį. Stubos adresas: 1710 77 St. Brooklyn, N. Y., Apt. 1. (237-239)

REIKALAVIMAI

REIKALAUJAM patyrusio presserio (vyro) ant vyrų "fine coats." Atsilaukite pas Henry Rathel & Co., 19 W. 22 St., New York City, N. Y. (238-240)

REIKALAUJU rūmo, kad būtų su garu apšildomas ir norėčiau gauti pusręžinį namie. Prašau pranešti Frank Goodman, 1704 77th Street, Brooklyn, N. Y. (237-239)

Telefonas: Stag 2-9105

DR. A. PETRIKA (PETRICK) DANTŲ GYDYTOJAS 221 South 4th Street Brooklyn, N. Y. X-Spindulių Diagnostika Gazo Anestetika Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vakare Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus

DR. B. SHIFERSON DANTŲ GYDYTOJAS Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare 403 EAST 14th STREET Kampas 1st Avenue New York City

STEPHEN BREDES, JR. Lietuvis Advokatas 197 HAVEMEYER STREET BROOKLYN, N. Y. Telephone Stag 2-7057

LORIMER RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerkonišku Stilium SYKI ATsilANKE PERSITIKRINSIT Pabandykite! SAVININKAI MARČIUKAI "Laisvės" Name 417 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

MEDIKALIS PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ DR. FILURIN (Buvusio asistantu Hamburgo universiteto klinikoje). LIGOS: Odos, kraujo ir lyties-šlapimimo organų. Beskaunmis gydymas garantuojamas kraujavimams, Patarimai Doktorui Specializacijose: Ligos. Valandos: nuo 10 ryto iki 10 vakare Nedėliomis: nuo 10 ryto iki 2 po pietų 113 W. 42nd ST. NEW YORK tarpe Broadway ir 6th Avenue X-RAY Patarimai ir egzaminavimas \$2.00

Telephone Stag 2-4409 A. RADZEVICIUS LIETUVIS GRABORIUS (Undertaker) Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prienamą kainą Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiems reikalams. 402 Metropolitan Avenue (Arti Marcy Avenue) BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Evergreen 6-5310 J. GARŠVA Graborius (Undertaker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdau automobilius ir kerietas veselijoms, krikštynomis ir pasivažinėjimams. 231 Bedford Avenue BROOKLYN, N. Y.

KRAUJO SPECIALISTAS Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos Padarau ištyrimus kraujo ir šlapimo DR. MEER 156 W. 44th St. Room 302 New York, N. Y. Valandos: Priėmimo: Ryte nuo 10 iki 1. Po pietų: nuo 4 iki 8 valandai vakare Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 12 diena Telefonas Lackawanna 4-2180

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043 MATHEW P. BALLAS INC. (BIELAUSKAS) GRABORIUS UNDERTAKERS AND EMBALMERS 660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y. MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA . SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM I KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKA PIRMAJAI PAGALBAI AMBULANSINIŲ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI I LIGONINE IR PARVEŽTI. TURIM MOTEKŲ MIRUSIOMS MOTERIMS, PRIŽIURĖTI. DUODAM GRAŽIA VIETA SAVO MYLIMOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI. VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITES I MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM. MŪSŲ RAŠTINE ATDARA DIENA IR NAKTĮ, MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

DR. HERMAN MENDLOWITZ

Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą Williamsburge: 252 Berry St., Brooklyn, N. Y. arti Grand Street Telefonas Evergreen 6-3959 Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kas dien, seredomis ir subatomis nuo 6 iki 7:30 val. vakarais. NEDĖLIOMIS Nuo 10 iki 12 val. ir ryto FLATBUSH OFISAS 2220 Avenue J Kampas N. 23rd St.

JONAS STOKES FOTOGRAFAS

Šiuomi pranėsu savo kostumieriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po numeriu 512 Marion St., kampas Broadway, Chaucey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todėl paveikslai padaromi kuo-puikliausi. JONAS STOKES 512 Marion St., kampas Broadway BROOKLYN, N. Y. Tel.: Glenmore 5-9467

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomas

Šiandien atlieka te delei savo sveikatos ištyrimo, o jums bus išaiškinta, kaip jūs fiziškai stovite. Odos Nušabėjimai, Nervų Ligos, A bel nas Silpnumas, Skivio Žarngis ir Mėšlarinės Ligos, Nervų Ligos, X-Spinduliai, Kraujo ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei Ciepų Išmirkštimai. Priinama Katna. Salygos pagal jūsų išgalę Ištyrimas ir Patarimas Veltui, KALBAM LIETUVISKAI DR. ZINS 110 East 16 ST. N. Y. Tarp 4th Ave. ir Irving Place Išisteigęs 25 metai Valandos—9 A. M. iki 8 P. M. O Sekmadieniais 9 A. M. iki 4 P. M.